

Aika 07.09.2026 klo 18:00 -

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

| Asia | Otsikko                                                                                                                          | Sivu |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1    | Kokouksen järjestäytyminen                                                                                                       | 2    |
| 2    | Toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)                                               | 3    |
| 3    | Vastaus valtuuston kysymykseen kaupunginhallitukselle sisäilmanlaadun arviointiprosessista Kauniaisten kaupungin päätöksenteossa | 5    |
| 4    | Vastaus valtuuston kysymykseen kaupunginhallitukselle varhaiskasvatusverkoston kestävydestä                                      | 8    |
| 5    | Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan sisäinen kehys talousarviovuodelle 2027                                                    | 12   |
| 6    | Vastaus valtuuston kysymykseen kaupunginhallitukselle kaupungin riippuvuudesta ulkomaisista IT-palveluista                       | 13   |
| 7    | Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian perussopimuksen muuttaminen                                                             | 16   |
| 8    | Rakennusvalvontataksan päivitys                                                                                                  | 18   |
| 9    | Asemakaavan muuttaminen, 8. kaupunginosan aukio sekä osa katualueesta, Akatemiantie                                              | 21   |
| 10   | Asemakaavan muuttaminen, 8. kaupunginosan aukio sekä osa puistoalueesta, Pujottelukuja 1                                         | 24   |
| 11   | Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029                   | 27   |
| 12   | Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027-2029 | 40   |
| 13   | Talousjohtajan viran julistaminen haettavaksi                                                                                    | 52   |
| 14   | Eron myöntäminen luottamustehtävistä (Palojoki)                                                                                  | 54   |
| 15   | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasvastaavan selvitys 2025                                                    | 57   |
| 16   | Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokousaikataulut syksyllä 2027 ja keväällä 2028                                      | 59   |

Puheenjohtaja Veronica Rehn-Kivi

Pöytäkirja asetetaan  
yleisesti nähtäville

Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 14.09.2026

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

1

Kokouksen järjestäytyminen

KH 07.09.2026

Kaupunginhallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päätösehdotus:

Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajan.

Päätös:

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

2

Toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

KH 07.09.2026

Kaupunginhallitus, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja voivat kuntalain 92 §:n mukaan ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty hallituksen alaisen toimielimen tai viranhaltijan toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Kuntalain mukaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita, eikä yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita. Käsiteltäväksi ei myöskään saa ottaa kuntalain 51 §:ssä tarkoitetulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Kaupunginhallitukselle on lähetetty toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Toimielinten päätösten otsikkoluettelo ja viranhaltijapäätösten päätösluettelo (ei julkaista) ovat esityslistan **oheismateriaalina**. Puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 26.3 §:n määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa kuntalain 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi kaupunginhallituksen jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai kaupunginjohtajalle ne päätökset, joihin harkitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on otto-oikeuskelpoisista päätöksistä hallintosäännön 26.3 §:n mukaisesti tiedon saatuaan otettava huomioon otto-oikeusaika ja kaupunginhallituksen kokousaikataulu.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus

a) merkitsee tiedoksi toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätökset,

b) päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan niissä ottokelpoisissa päätöksissä, joissa kuntalain mukainen otto-oikeusaika ei ole kulunut umpeen ja

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

c) toteaa, että myöskään kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja eivät ole ottaneet asioita kaupunginhallituksen käsiteltäviksi.

Päätös:

Oheismateriaali:

Toimielinten päätösten otsikkoluettelo  
EI JULKAISTA - Viranhaltijapäätösten päätösluettelo

Kaupunginhallitus

07.09.2026

3

Vastaus valtuuston kysymykseen kaupunginhallitukselle sisäilmanlaadun arviointiprosessista Kauniaisten kaupungin päätöksenteossa

KH 07.09.2026

301/00.02.10.06/2026

Lisätiedot:

rakennuttajapäällikkö Tomi Salminen, puh. 050 411 5905  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 8.6.2026 § 42 on jätetty valtuutettu Hannukselan ym. allekirjoittama kirjallinen kysymys kaupunginhallitukselle koskien sisäilmanlaadun arviointiprosessia Kauniaisten kaupungin päätöksenteossa. Kysymyksen tekijöiden määrä ylittää neljäsosan valtuutetuista. Kysymys on **oheismateriaalina**.

Valtuuston kaupunginhallitukselle osoitettuun kysymykseen tulee hallintosäännön 108 §:n mukaan vastata 14.9.2026 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

*Hallintosääntö 108 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys*

*Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle kirjallisen kysymyksen kaupungin toiminnasta ja hallinnosta. Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä ensiksi pidetään, tai ilmoitettava silloin syy minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa. Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.*

Kaupunginhallitus toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Sisäilma-asioita käsitellään kaupungin moniammatillisessa sisäilmatyöryhmässä, jonka kokoonpanon on nimennyt kaupunginjohtaja viranhaltijapäätöksellä 15.9.2023 § 51. Työryhmässä ovat edustettuina keskeiset asiantuntijatahot, ja se toimii matalalla käsittelykynnyksellä osana normaalia toimintaa. Työryhmän kokouksista laaditaan pöytäkirjat. Työryhmä sopii tarvittavista tutkimus- ja korjaustoimenpiteistä, seuraa niiden toteutumista sekä arvioi vaikuttavuutta. Toimenpiteet rahoitetaan osana normaalia käyttötaloutta ja investointeja tilanteen luonteesta riippuen.

Käytössä oleva toimintamalli on osoittautunut toimivaksi. Sen keskeisiä vahvuuksia ovat nopea reagointikyky, matala kynnyks puuttua havaittuihin ongelmiin sekä mahdollisuus edetä tapauskohtaisesti ilman raskasta hallinnollista prosessia. Valtaosa tilanteista pystytään ratkaisemaan varhaisessa vaiheessa.

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

Kaupunki toimii tarkoituksellisesti kevyellä ja ketterällä mallilla. Tämän edellytyksenä on, että prosessi pysyy käytännönläheisenä eikä sitä rakenneta tarpeettoman raskaaksi. Toimintatapa poikkeaa suurten kaupunkien malleista, mutta vastaa Kauniaisten organisaation kokoa ja toimintaympäristöä.

Kauniaisissa sisäilma-asioita käsittelevät samat asiantuntijat, jotka vastaavat myös kaupungin kiinteistöjen ylläpidosta, korjaushankkeista ja rakennuttamisesta. Suuremmissa kaupungeissa sisäilma-asoiden hoitamista varten on usein erillisiä asiantuntijoita tai organisaatioita. Kauniaisten toimintamalli perustuu kaupungin kokoon ja organisaatorakenteeseen.

### 1. Sisäilmaprosessin johtaminen ja yhdenmukaisuus

Kaupungilla on vakiintunut toimintatapa sisäilma-asoiden käsittelyyn. Tilanteita käsitellään sisäilmatyöryhmässä, jossa ovat edustettuina keskeiset asiantuntijatahot sekä tarvittaessa ulkopuoliset asiantuntijat.

Päätöksenteko perustuu kokonaisharkintaan, jossa huomioidaan kohteen tekninen kunto, tutkimustulokset, käyttäjien kokemukset sekä terveydelliset näkökohdat.

Toimintamalli ja arviointikriteerit ovat kaikissa kiinteistöissä yhdenmukaiset, mikä takaa tilojen käyttäjien yhdenvertaisen kohtelun. Kauniaisten kaupungin strategian mukaisesti toimintaa pyritään toteuttamaan ketterästi ja kustannustehokkaasti käytettävissä olevat resurssit huomioiden. Tämän vuoksi sisäilma-asoiden käsittely perustuu matalan kynnyksen toimintamalliin ilman raskaita hallinnollisia menettelyjä, mikä on Kauniaisten kokoisessa organisaatiossa taloudellisesti tehokas tapa hyödyntää rajallisia resursseja. Varsinaiset tekniset ratkaisut ja korjaustoimenpiteet räätälöidään kuitenkin aina kohdekohtaisesti. Näin varmistetaan, että toimenpiteet vastaavat tarkasti kunkin rakennuksen yksilöllisiä ominaisuuksia ja vaurioita ilman taloudellisesti tehottomia tai ylimitoitettuja ratkaisuja.

### 2. Tiedonkeruu ja päätöksenteon tietopohja

Päätöksenteossa hyödynnetään useita tietolähteitä, kuten:

- oire- ja olosuhdeilmoituksia
- käyttäjähavaintoja
- henkilökunnan poissaolotietoja saatavissa olevin osin
- rakennusteknisiä ja sisäilmateknisiä tutkimuksia
- työterveyden ja kouluterveyden arvioita

Tieto kootaan tapauskohtaisesti ja käsitellään sisäilmatyöryhmässä, jossa muodostetaan kokonaiskuva tilanteesta ja päätetään jatkotoimenpiteistä.

Vaativissa kohteissa hyödynnetään tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita.

Nykyinen toimintatapa on toimiva ja tukee päätöksentekoa tarkoituksenmukaisesti.

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

### 3. Avoimuus, seuranta ja kehittämistoimet

Sisäilma-asioiden käsittelyä seurataan jatkuvasti osana normaalia toimintaa. Viestinnässä pyritään avoimuuteen ja oikea-aikaisuuteen huomioiden tietosuojaan liittyvät reunaehdot.

Toimintaa kehitetään käytännönläheisesti ja tilanteiden vaatimalla tavalla. Esimerkkeinä tästä ovat käyttäjien kanssa järjestetyt palaverit ja infotilaisuudet muun muassa terveysasemalla, Kasavuoren koulukeskuksessa, Mäntymäen koululla ja kielikylpy päiväkodissa.

Kehittämisen painopiste on prosessin selkeydessä ja käyttäjien ohjeistuksessa, jotta toimintatapa on nykyistä paremmin ymmärrettävissä.

#### Lopuksi

Kaupunginhallitus katsoo, että sisäilma-asioiden nykyinen toimintamalli on toimiva ja tarkoituksenmukainen Kauniaisten kokoisessa organisaatiossa.

Pienen organisaation vahvuus on ketterydessä ja nopeassa reagoinnissa. Tämän vuoksi prosessia ei ole tarkoituksenmukaista rakentaa samanlaiseksi kuin suurissa kaupungeissa, joissa toimintamallit ovat väistämättä raskaampia.

Toimintaa kehitetään osana normaalia toimintaa siten, että prosessi on selkeä ja ymmärrettävä, kuitenkin säilyttäen nykyisen toimintatavan tehokkuus, ketteryys ja oikeasuhtaisuus.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää antaa edellä selostetun vastauksen valtuustolle valtuutettu Hannukselan ym. allekirjoittamaan kysymykseen, joka koskee sisäilmanlaadun arviointiprosessia Kauniaisten kaupungin päätöksenteossa.

Päätös:

Oheismateriaali:

Valtuustokysymys

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

4

Vastaus valtuuston kysymykseen kaupunginhallitukselle varhaiskasvatusverkoston kestävydestä

KH 07.09.2026

302/00.02.10.06/2026

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 8.6.2026 § 42 kaupunginhallitukselle on jätetty valtuutettu Mollgrenin ym. allekirjoittama kirjallinen kysymys, joka koskee varhaiskasvatusverkoston kestävyttä. Kysymyksen tekijöiden määrä ylittää neljäsosan valtuutetuista. Kysymys on **oheismateriaalina**.

Valtuuston kaupunginhallitukselle osoitettuun kysymykseen tulee hallintosäännön 108 §:n mukaan vastata 14.9.2026 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

*Hallintosääntö 108 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys*

*Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle kirjallisen kysymyksen kaupungin toiminnasta ja hallinnosta. Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä ensiksi pidetään, tai ilmoitettava silloin syy minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa. Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.*

Kaupunginhallitus toteaa kysymykseen vastauksenaan seuraavaa:

1. *Kaupungin strategisen tavoitteen ”1. Suomen vetovoimaisin” ensimmäinen läpimurtohanke on ”tasokas varhaiskasvatus ja koulutus”. Edistääkö varhaiskasvatuspaikkojen vähentäminen yli kahdellakymmenellä prosentilla laadukkaan varhaiskasvatuksen saavuttamista?*

Tasokas varhaiskasvatus ja koulutus edellyttää varhaiskasvatuksen korkean laadun lisäksi varhaiskasvatuspaikkojen riittävää määrää suhteessa niiden kysyntään. Myös ennakoitavuus mahdollisten muutosten yhteydessä edistää niin lasten ja henkilöstön viihtyvyyttä kuin asiakastyytyvyyttä. Jatkuvaa tai toistuvaa tyytymättömyyttä aiheuttavista tiloista kiinnipitäminen tilanteessa, jossa varhaiskasvatuksen kysyntään pystytään vastaamaan myös ilman niitä, ei edistä laadukkaan varhaiskasvatuksen saavuttamista. Siten tiloista luopuminen voi myös olla osa laadukkaan varhaiskasvatuksen saavuttamista pidemmällä aikavälillä.



Kaupunginhallitus

07.09.2026

2. Mikä on lokakuulle 2026 kunnallisten varhaiskasvatusyksiköiden ennakoitu täyttöaste suhteutettuna yksiköiden suunniteltuun lapsimäärään? Vuosittain lapsimäärät ovat olleet kevätkaudella 10–15 % korkeammat kuin syksyllä. Mihin yksiköihin tai väistötiloihin on suunniteltu tarjottavan lapsille varhaiskasvatuspaikkoja toimintakaudella 2026–2027?

Lapsimäärät yksiköittäin 20.9.2026 tilanteessa ovat tämän hetken tiedon valossa seuraavat:

| Nimi                                                  | Lapsi-<br>määrä<br>alle 3 v | Lapsi-<br>määrä<br>3–5 v | Lapsi-<br>määrä<br>esi-<br>opetus | Lapsi-<br>määrä<br>liittyvä<br>varhais-<br>kasvatus | Lapsi-<br>määrä<br>yhteensä | Laskennallinen<br>maksimi-<br>kapasiteetti | Täyttö-<br>asteet | Vapaat<br>paikat                                 |
|-------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------------------|-------------------|--------------------------------------------------|
| PÄIVÄKOTI<br>PIKKU<br>AKATEMIA                        | 18                          | 27                       | 23                                | 21                                                  | 68                          | 20 alle 3 v<br>56 yli 3 v                  | 87                | 5–7<br>paikkaa<br>pienenne-<br>tyssä<br>ryhmässä |
| SANSIN-<br>PELLON<br>PÄIVÄKOTI                        | 19                          | 59                       | 22                                | 21                                                  | 101                         | 24 alle 3 v<br>84 yli 3 v                  | 89                | 1 paikka<br>alle 3 v                             |
| TAMMI-<br>KUMMUN<br>PÄIVÄKOTI                         | 15                          | 53                       | 21                                | 20                                                  | 89                          | 24 alle 3 v<br>63 yli 3v                   | 94                | 2 paikkaa<br>3–5 v                               |
| <b>YHTEENSÄ</b>                                       | <b>52</b>                   | <b>129</b>               | <b>66</b>                         | <b>62</b>                                           | <b>247</b>                  |                                            |                   |                                                  |
| VERTAILU-<br>TIEDOKSI<br>20.9.2025<br>LAPSI-<br>MÄÄRÄ | 51                          | 133                      | 64                                | 64                                                  | 248                         |                                            |                   |                                                  |

Ennen lokakuun loppua suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on aloittamassa vielä kaksi alle 3-vuotiasta lasta (Pikku Akatemia ja Sansinpellon päiväkot). Esiopetuspaikkoja ei ole vapaana kaupungissa lainkaan seurauksena esiopetuksen keskittämisestä erillisiksi esiopetusryhmiksi. Täyttöasteen jääminen alle 100 % johtuu osaksi lasten osa-aikaisesta varhaiskasvatuksesta ja osaksi siitä, että kolme vuotta täyttäneitä lapsia ei voida siirtää alle 3-vuotiaiden ryhmistä yli 3-vuotiaiden ryhmiin, koska ne ovat täynnä.

Vaihtoehtoisia ratkaisumalleja varhaiskasvatuksen tarpeeseen ja kysyntään vastaamiseksi on esitetty suomenkieliselle kasvatus- ja koulutusvaliokunnalle sen kokouksessa [19.8.2026 § 68](#). ja valiokunta on käynyt asiasta keskustelua. Keskustelun pohjalta tarkastelua jatketaan muun muassa seuraavien vaihtoehtojen ratkaisumallien pohjalta:

- a) Entinen Satuvuoren ryhmäperhepäiväkot
- b) Oasen
- c) Entinen Kielikylpy Grani Språkbud
- d) Yksityisen varhaiskasvatuksen käytössä olevat / olleet tilat

Kaupunginhallitus

07.09.2026

Mainittujen mahdollisten tilojen lisäksi on löydetty seuraavat tarkasteltavat vaihtoehdot:

- e) Villa Apollo
- f) Puistokujan päiväkot
- g) Heikelintien päiväkot

3. *Sivistystoimi on aiemmin arvioinut, että kaksiryhmäinen varhaiskasvatuksen toimintapiste on liian haavoittuva tuottaakseen laadukasta varhaiskasvatusta. Miten kaupunki aikoo vastata suomenkielisen varhaiskasvatuksen tarpeen kasvuun tulevana vuosina niin, ettei liian haavoittuvia yksiköitä pääse syntymään?*

Väliaikaisissa ratkaisuissa joudutaan usein tekemään kompromisseja, ja käsillä olevalla aikataululla voidaan joutua perustamaan myös enintään kahden ryhmän yksiköitä. Haavoittuvuutta vähentää ja ehkäisee se, jos pieni yksikkö toimii läheisessä yhteistyössä toisen yksikön kanssa ja on osa sen toimintaa. Alustava suunnitelma on, että uudet paikat perustetaan Pikku Akatemian hallinnolliseen kokonaisuuteen. Lisäksi yhteistyön tuomia synergiaetuja on saavutettavissa mainittujen vaihtoehtojen a ja d kohdalla.

4. *Kauniaisissa on käytetty vahvasti rakenteellista tuen muotoa, jossa varhaiskasvatusryhmän lapsimäärää on pienennetty 4 lasta / aikuinen tai 7 lasta / aikuinen -tasosta. Onko varhaiskasvatusryhmien lapsimäärän pienentäminen lasten tarpeen mukaan edelleen mahdollista samassa laajuudessa? Minkälaisilla toimenpiteillä kaupunki varmistaa, että se pystyy täyttämään varhaiskasvatuslain 35 §:n vaateen lasten tai hoito- ja kasvatustehtävään osallistuvien lukumäärästä jatkossakin?*

Varhaiskasvatuksen rakenteellisia tukimuotoja edelleen käytössä niin ryhmän pienentämisellä (Pikku Akademia, Sansinpellon päiväkot), ryhmän pedagogisella vahvistamisella kasvatusvastuullisen henkilöstön määrän lisäämisen kautta (Tammikummun päiväkot) kuin ryhmäavustajalla (käytössä jokaisessa suomenkielisessä varhaiskasvatusyksikössä). Ryhmän lapsimäärän pienentämistä tehokkaampi keino lapsen tuen tarpeeseen vastaamisessa on aikuisten määrän lisääminen, ja tätä onkin palveluverkon tiivistämisen kautta käytetty kuluvana toimintavuonna aiempaa enemmän. Mikäli henkilöstömäärää vähennetään esim. taloudellisten sopeutusten takia, siitä seuraa riskejä niin lasten tuen tarpeen vastaamisen kuin paikkojen riittävyyden kannalta.

#### Yhteenveto

- Suomenkielisen varhaiskasvatuksen kysyntään toimintakaudella 2026–2027 pystytään vastaamaan erilaisten ratkaisuvaihtoehtojen kautta.
- Esiopetuspaikkojen riittävyys voi aiheuttaa haasteita, jotka johtuvat valiokunnan toimintakaudelle 2026–2027 linjaamista esiopetusryhmien muodostamisen periaatteista.

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

- Lasten tuen tarpeisiin pystytään edelleen vastaamaan asianmukaisilla tavoilla.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää antaa edellä selostetun vastauksen valtuustolle valtuutettu Mollgrenin ym. allekirjoittamaan kysymykseen, joka koskee varhaiskasvatusverkoston kestävyyttä.

Päätös:

Oheismateriaali:

Valtuustokysymys

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

5

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan sisäinen kehys talousarviovuodelle 2027

KH 07.09.2026

295/02.02.00.00/2026

Lisätiedot:

sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich, puh. 040 733 0264  
controller Petri Mellanen, puh. 050 378 6711  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 15.6.2026 § 88 Kauniaisten kaupungin toimialakohtaisen tulo- ja menokehysten talousarviovuodelle 2027.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti edellyttää, että kaupunginhallitukselle tuodaan hyväksyttäväksi sivistystoimen sisäinen raami ennen valiokuntien talousarviokäsittelyä.

Kaupunginhallituksen seuraava kokous 15.6.2026 jälkeen pidetään 7.9.2026.

Ruotsinkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta on pitänyt talousarviokäsittelyn kokouksessaan 26.8.2026. Ruotsinkielisen kasvatus- ja koulutusvaliokunnan seuraava kokous on 30.9.2026 ja tämä kokouspäivämäärä ei enää mahdu talousarviokäsittelyn aikatauluun sisään, talousarvioiden tulee olla käsiteltyinä valiokunnissa viimeistään 24.9.2026.

**Liitteenä** esitetään kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan tulosaluekohtainen sisäinen raami talousarviovuodelle 2027.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää vahvistaa sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan sisäisen kehysten talousarviovuodelle 2027 esityksen mukaisesti.

Päätös:

Liitteet:

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan sisäinen kehys talousarviovuodelle 2027

Kaupunginhallitus

07.09.2026

6

Vastaus valtuuston kysymykseen kaupunginhallitukselle kaupungin riippuvuudesta ulkomaisista IT-palveluista

KH 07.09.2026

303/00.02.10.06/2026

Lisätiedot:

hallintojohtaja Hanna Ormio, puh. 040 637 3683

IT-päällikkö Peter Soinu, puh. 040 631 5901

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 8.6.2026 § 42 jätettiin valtuutettu Mollgrenin ym. allekirjoittama kirjallinen kysymys kaupunginhallitukselle, joka koskee kaupungin riippuvuutta ulkomaisista IT-palveluista. Kysymyksen tekijöiden määrä ylittää neljäsosan valtuutetuista. Kysymys on **oheismateriaalina**.

Valtuuston kaupunginhallitukselle osoitettuun kysymykseen tulee hallintosäännön 108 §:n mukaan vastata 14.9.2026 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

*Hallintosääntö 108 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys*

*Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle kirjallisen kysymyksen kaupungin toiminnasta ja hallinnosta. Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä ensiksi pidetään, tai ilmoitettava silloin syy minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa. Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.*

Kaupunginhallitus toteaa kysymyksen osioihin vastauksenaan seuraavaa:

1. Mitkä kaupungin keskeisistä digitaalisista palveluista nojaavat EU:n ulkopuolisiin palvelutarjoajiin, ja minkä maan lainsäädännön piirissä näiden palveluiden dataa hallinnoidaan?

|                                       | Järjestelmä                    | Järjestelmätoimittaja ja kotipaikka                                                                                | Lisenssi-maksu / vuosi |
|---------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <b>Yleishallinto</b>                  | M365                           | Microsoft: Yhdysvallat                                                                                             | 178 400 €              |
| <b>Sivistystoimi:<br/>Opetustoimi</b> | Google Workspace for Education | Googlen emoyhtiö: Yhdysvallat. Meidän datamme hallinnointi vain EU:ssa noudattaen EU:n ja Suomen tietosuojalakeja. | 5900 €                 |

Kaupunginhallitus

07.09.2026

|                                            |                                                                                                          |                                       |        |
|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------|
| <b>Sivistystoimi:<br/>Nuorisopalvelut</b>  | Canva, Instagram, Facebook, Snapchat, Steam, Discord, Epic Games, Riot Games, EA App, WhatsApp ja Signal | Canva: Australia<br>Muut: Yhdysvallat | 0 €    |
| <b>Sivistystoimi:<br/>Kirjastopalvelut</b> | Helmet-kaupunkien Sierra-kirjastojärjestelmä                                                             | Clarivate: Yhdysvallat                | 2995 € |
| <b>Yhdyskuntatoimi</b>                     | -                                                                                                        |                                       |        |

2. *Onko kaupunki arvioinut EU:n ulkopuolisista palvelutarjoajista syntyneeseen riippuvuuteen liittyvät riskit, etenkin toiminnan jatkuvuuteen liittyvät?*

Kaupunkitasolla ei ole arvioitu EU:n ulkopuolisista palvelutarjoajista syntyneeseen riippuvuuteen liittyviä riskejä. Kaupunki seuraa koko ajan valtion toimenpiteitä, jotka liittyvät riippuvuuteen Microsoftin ohjelmista

Sivistystoimen toimiala arvioi kaikki digitaaliset palvelut tietosuojan näkökulmasta ennen käyttöönottoa kaupungin vaikutustenarviointiprosessin mukaisesti. Käytössä olevien palvelujen on täytettävä GDPR-vaatimukset.

Opetustoimessa Google Workspace for Educationin käyttöönoton yhteydessä vuonna 2023 palvelulle tehtiin ulkopuolisen asiantuntijan suorittama tietoturva- ja tietosuoja-auditointi. Erityisesti riippuvuuteen ja toiminnan jatkuvuuteen liittyviä riskejä ei ole arvioitu erikseen.

Kirjastopalveluissa Sierra-kirjastojärjestelmän toimittaja on Innovative, joka toimii osana yhdysvaltalaisesta Clarivatea. Sovellus ja asiakasrekisteri sijaitsevat kokonaan Vivictan (ent. TietoEvry) EU-alueella (Suomessa) olevassa palvelinsalissa. Käyttöpalvelusta vastaa Vivicta. Sovelluksen tukipalvelun tarjoaa ohjelmistotoimittaja. Helmet-kirjastot, johon Kauniainen kuuluu, ovat siirtymässä vuoden 2027 aikana tanskalaisen toimittajan kirjastojärjestelmään.

Nuorisopalvelut käyttävät viestinnässään ja toiminnassaan niitä palveluja ja kanavia, joissa nuoretkin ovat. Monet nuorten suosimat viestintä-, peli- ja yhteisöpalvelut ovat yhdysvaltalaisien tai muiden kansainvälisten toimijoiden tarjoamia.

Nuorisopalveluiden käytössä olevia EU:n ulkopuolisen palvelutarjoajan palveluita ovat: Canva, Instagram, Facebook, Snapchat, Steam, Discord, Epic Games, Riot Games, EA App, WhatsApp ja Signal.

Näiden palveluiden käytön osalta olennaista on, että niihin ei syötetä henkilötietodataa tai muuta arkaluontoista dataa. Lisäksi yksikään palvelu ei yksinään ole nuorisopalveluiden lakisääteisten palvelujen tuottamisen kannalta kriittinen järjestelmä. Mikäli jokin yksittäinen palvelu poistuisi käytöstä tai sen käyttöehdot muuttuisivat, viestintää ja toimintaa voidaan siirtää muihin käytössä

Kaupunginhallitus

07.09.2026

oleviin kanaviin. Toiminnan jatkuvuuden näkökulmasta riippuvuus yksittäisestä palveluntarjoajasta on siten vähäinen. Palveluiden käyttöä arvioidaan jatkuvasti tarkoituksenmukaisuuden, tietosuojan ja tietoturvan näkökulmasta, ja käytössä olevia kanavia voidaan tarvittaessa muuttaa nuorten käyttötapojen ja toimintaympäristön muuttuessa.

3. *Onko soveltuviissa käyttötapauksissa selvitetty eurooppalaisia ja avoimen lähdekoodin vaihtoehtoja?*

Kaupunki ei ole arvioinut eurooppalaisia eikä avoimen lähdekoodin vaihtoehtoja. Kaupunki seuraa valtion toimenpiteitä, jotka liittyvät riippuvuuteen Microsoftin ohjelmista.

Opetustoimessa Google (ja Microsoft) ovat käytännössä ainoat palveluntarjoajat, jotka tällä hetkellä tarjoavat kokonaisratkaisun koulujen digiympäristöihin kattaen laite- ja käyttäjähallinnan, oppimisolustan ja muut digityövälineet, yhteydenpidon, kirjautumISRatkaisut ja tietoturvan. Vaikka yksittäisiin osa-alueisiin on olemassa eurooppalaisia vaihtoehtoja (esimerkiksi Nextcloud + Moodle), Suomessa ei ole tiedossa kuntasektorin käytäntöä, jossa Google Workspace tai Microsoft 365 olisi korvattu kokonaan eurooppalaisella ja/tai avoimen lähdekoodin ratkaisulla. Käytännössä kaikki kunnat ovat hyvin riippuvaisia joko Googlen tai Microsoftin ekosysteemistä.

Nuorisopalveluiden listatut palvelut ovat pääosin viestintä-, peli- ja yhteisöpalveluja. Niihin ei tallenneta nuorisopalveluiden henkilötietorekistereitä, eikä yksikään palvelu ole yksin kriittinen kaupungin lakisääteisten palvelujen tuottamisen kannalta. Tämän vuoksi palveluihin liittyvä toiminnan jatkuvuusriski on olennaisesti pienempi kuin kaupungin keskeisissä operatiivisissa tietojärjestelmissä, eikä ole nähty toistaiseksi tarpeelliseksi keskittyä erityisesti EU:n sisäisiin palveluntarjoajiin, jos nuoret tosiasiaassa käyttävät muita kanavia.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää antaa edellä selostetun vastauksen valtuustolle valtuutettu Mollgrenin ym. allekirjoittamaan kysymykseen, joka koskee kaupungin riippuvuutta ulkomaisista IT-palveluista.

Päätös:

Oheismateriaali:

Valtuustokysymys

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

7

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian perussopimuksen muuttaminen

KH 07.09.2026

365/00.04.01.00/2026

**Lisätiedot:**

sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich, puh 040 733 0264  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian perussopimusta esitetään muutettavaksi 1.1.2027 alkaen.

**Taustaa**

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia on Espoon seudulla toimiva suuri ammatillisen koulutuksen järjestäjä. Omnia tarjoaa koulutusta nuorille ja aikuisille esimerkiksi ammattiin valmistavissa opinnoissa, lukiokoulutuksessa sekä erilaisissa täydennys- ja työelämäkoulutuksissa.

Omnian voimassa oleva perussopimus on vuodelta 2019. Aloite perussopimuksen muuttamisesta tuli Omnialta. Muutostarpeet liittyvät Omnian muuttuneeseen toimintaympäristöön ja osaltaan tiettyjä kirjauksia on siirretty Omnian hallintosääntöön.

Perussopimusta on valmisteltu kevästä lähtien Espoon kaupungin sisällä kasvun ja oppimisen toimialan sekä elinkeino- ja työllisyyden tulosyksiköiden kanssa. Uuden perussopimuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027. Samalla nykyinen voimassa oleva perussopimus kumotaan.

Kuntalain 57 §:n mukaan, jos perussopimuksessa ei ole toisin sovittu, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta. Omnian jäsenkuntia ovat Espoon kaupunki, Kirkkonummen kunta ja Kauniaisten kaupunki.

**Perussopimuksen muutosten sisällöt**

Merkittävimmät muutokset koskevat Omnian toiminta-ajatusta ja tehtäviä. Muutetussa perussopimuksessa toiminta-ajatus on selkeästi irrotettu tehtävistä, ja tehtävät on kuvattu nykyistä perussopimusta konkreettisemmin ja tarkemmin. Toiminta-ajatus kuvaa kuntayhtymän toiminnan tavoitteita yleisellä tasolla ja tehtävät kuvaavat varsinaista toimintaa. Tehtävät eivät perussopimuksen muutoksella lisäännä. Tehtävistä on poistettu koulutusvientiin velvoittavat kirjaukset. Lisäksi jatkossa Omnian strategiasta päättäisi yhtymäkokous eikä yhtymähallitus (2 luvun 7.2 §).



Kaupunginhallitus

07.09.2026

Kokonaan uusia kohtia ovat 15 § omistajaohjauksesta, 16 § konserniohjeesta ja 22 § Omnian toiminnan rahoituksesta. Uudet kohdat ovat sisällöltään tavanomaisia ja vastaavat jo nyt käytössä olevia toimintatapoja.

Muutoksista osa on teknisiä ja osa on sanoitettu kuvaamaan jo vakiintuneita käytänteitä. Perussopimus vahvistaisi jokaisen jäsenkunnan oikeuden nimetä asiantuntijajäseniä hallitukseen puhe- ja läsnäolo-oikeudella (3 luvun 11 §).

Päivitetyn perussopimuksen vaikutukset ovat pääosin neutraaleja, sillä ne ovat joko teknisiä tai vahvistavat jo käytössä olevia toimintatapoja.

Kokousasian **liitteenä** on uusi ehdotettu perussopimus. **Oheismateriaalina** on voimassa oleva perussopimus sekä palstavertailu voimassa olevan ja ehdotetun perussopimuksen välillä. Palstavertailussa ehdotetut muutokset on merkitty värikoodein. Vihreällä taustalla on merkitty pykälät, jotka muuttuvat tai joihin tulee täydennyksiä. Harmaalla taustalla on merkitty kohdat, jotka poistuvat perussopimuksesta. Muut kohdat säilyvät ennallaan.

Kuntalain 55 §:n mukaan kuntayhtymä perustetaan kuntien välisellä valtuustojen hyväksymällä perussopimuksella. Näin ollen myös kuntalain 57 §:n mukainen perussopimuksen muuttaminen kuuluu valtuuston toimivaltaan.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian perussopimuksen ja valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään siihen tarvittaessa teknisiä tai muita vähämerkityksellisiä muutoksia.

Päätös:

Liitteet:

Esitetty perussopimus

Oheismateriaali:

Voimassa oleva perussopimus  
Palstavertailu voimassa olevan ja ehdotetun perussopimuksen välillä

Rakennusvaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 35

26.08.2026

07.09.2026

8

Rakennusvalvontataksan päivitys

RAKV 26.08.2026 § 35

**Lisätiedot:**

johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg, puh. 050 308 3211  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

**Yleistä:**

Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusvalvontataksan uudistuksen 9.12.2024. Kyseisessä muutoksessa taksa päivitettiin vastaamaan rakentamislain muutosta (751/2023). Nyt esitetään pykäläkohtaisia täsmennyksiä ja päivitetään hintoja muiden pääkaupunkiseudun kuntien tasolle.

**Maksusta päättäminen:**

Rakentamislain 79 pykälässä, Lupa ja valvontamaksu, säädetään seuraavaa: "Luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun. Jos toimenpide jää kokonaan tai osittain suorittamatta, maksu on hakemuksesta perusteettomilta osin palautettava. Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvan vastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, voidaan periä suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet kulut.

Erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Edellä 1 momentin nojalla määrätty luvan tarkastus- ja valvontamaksut ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007)."

**Rakennusvalvontataksaan esitetyt muutokset**

Rakennusvalvontataksaa on ehdotuksessa tarkistettu vastaamaan muiden pääkaupunkiseudun rakennusvalvontojen taksaa (pohjana Espoon 2026 päivitetty taksa).

Rakennusvalvontataksan korotuksella pyritään turvaamaan rakennusvalvonnan taloudelliset toimintaedellytykset. Valtaosa tuloista kertyy rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontatehtäviä sekä muita viranomaismaksuja koskevan taksan maksuista.

Nykyinen rakennusvalvontataksa on tullut voimaan 1.1.2025, rakennusvalvonnan toimintaa koskevien pykälien osalta.

Hankkeissa missä maksu perustuu sekä rakennuskohtaiseen maksuun, että pinta-alaan perustuvaan maksuun rakennuskohtaista maksua on korotettu 904 eurosta

Rakennusvaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 35

26.08.2026

07.09.2026

1000 euroon ja pinta-alakohtaista maksua on korotettu siten että neliökohtainen maksu on noussut 7,20 eurosta 8,00 euroon.

Ehdotuksessa työmäärään perustuvaa tuntilaskutusta on korotettu 165 eurosta 183 euroon.

Taksaan on lisätty tekstitarkennuksia.

Taksaehdotukseen on otettu seuraavat lisäkohdat:

- 2 § kohta 10 syvälämpökaivo
- 2.2 § Uuden rakennuskohteen rakentaminen (RakL 42 § 2 momentti), tämä kohta kattaa kaikki ne kohteet, jotka ovat luvitettavia mutta joita ei ole erikseen taksassa määriteltä
- 2.3 § Pietalojen korjaus- ja muutostöiden osalta rakennuskohtaista maksua on laskettu 904 eurosta 780 euroon, pinta-alakohtainen maksu noudattaa muita korotuksia
- 6 § Poikkeamismaksuihin on eritelty poikkeamat siten, että pientaloihin ja niitä pienempiin hankkeisiin liittyvät poikkeamismaksut pysyvät ennallaan ja kerrostalojen ja muiden isojen hankkeiden poikkeamismaksu nousevat 400 eurosta 800 euroon poikkeamaa kohden
- 16 § kohtaan on lisätty lupakäsittelyn viivästyksestä johtuva alennusteksti
- 18 § kohtaan on lisätty maksun viivästyksestä johtuva veloitus
- 21 § Maksun palauttamiskohtaan on lisätty teksti toimenpiteistä, kun hanke jää joko osittain tai kokonaan toteuttamatta.

Taksaehdotukseen on merkitty uusi ehdotettu maksu sinisellä tekstivärillä ja voimassa oleva muuttuva maksu tai poistuva teksti on yliviivattuna punaisella. Ehdotetut lisäykset on kirjoitettu ehdotukseen sinisellä värillä.

Liitteenä ehdotus uudeksi taksaksi rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista rakentamiseen liittyvistä viranomaistehtävistä. Voimassa oleva taksa on oheismateriaalina.

Johtava rakennustarkastaja Sirkka Lamberg:

Rakennusvaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi päivitetyn rakennusvalvontataksan ja esittää että päätös tulee voimaan 1.1.2027.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

|                    |      |            |
|--------------------|------|------------|
| Rakennusvaliokunta | § 35 | 26.08.2026 |
| Kaupunginhallitus  |      | 07.09.2026 |

---

Liitteet:

Ehdotus uudeksi taksaksi rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista rakentamiseen liittyvistä viranomaistehtävistä

Oheismateriaali:

Kauniaisten kaupungin taksa rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista rakentamiseen liittyvistä viranomaistehtävistä

Jakelu:

Kaupunginhallitus

KH 07.09.2026

673/02.05.00.00/2021

Hallintosännön 19 §:n mukaan kaupunginhallitus hyväksyy rakennusvalvontataksan.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä päivitetyn rakennusvalvontataksan ja päättää, että uusi taksa tulee voimaan 1.1.2027.

Päätös:

Liitteet:

Ehdotus uudeksi taksaksi rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista rakentamiseen liittyvistä viranomaistehtävistä

Oheismateriaali:

Kauniaisten kaupungin taksa rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista rakentamiseen liittyvistä viranomaistehtävistä

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 58

25.08.2026

07.09.2026

9

Asemakaavan muuttaminen, 8. kaupunginosan aukio sekä osa katualueesta, Akatemiantie

YLV 25.08.2026 § 58

**Lisätiedot:**

maankäyttöpäällikkö Minna Penttinen, puh. 050 382 9313

maankäyttöinsinööri Viivi Larri, puh. 050 411 1851

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

**Tausta**

Kauniaisten kaupunki omistaa kiinteistön 235-8-9902-200 Akatemiantien ja Asematien risteyksestä sekä kiinteistön ympärillä olevat katualueet. Kiinteistö on asemakaavassa vuodelta 1964 osoitettu aukioksi, mutta sitä ei ole toteutettu. Kaupungilla ei ole tarvetta aukion toteuttamiseen, minkä vuoksi alue on tunnistettu kehittämiskohteeksi Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuvassa 2023–2040.

Maankäytön ja asumisen kehityskuvan mukaan aukio on epätarkoituksenmukainen ja toteuttamaton. Lisäksi alueen kunnallistekniikka on vajaakäytöllä. Alueen käyttötarkoitusta tulisi uudelleenarvioida ja kehityskuvan mukaan alue sopisi asumiselle.

**Kaavatilanne ja alueen nykytilanne**

Voimassa olevassa asemakaavassa (AK 33, vahvistettu 12.11.1964)

kaavamuutosalue on osoitettu aukioksi ja katualueeksi. Ote Kauniaisten asemakaavojen yhdistelmäkartasta määräyksineen on **oheismateriaalina**.

Suunnittelualue sijaitsee noin 1,5 kilometrin etäisyydellä Kauniaisten keskustasta. Alueella sijaitsee pieni metsikkö ja nurmialuetta. Suunnittelualueella sijaitsee lisäksi Carunan puistomuuntamo. Suunnittelualue rajautuu lännessä ja etelässä pientalotontteihin, pohjoisessa Akatemiantiehen ja idässä Asematiehen.

Uusimaa-kaava 2050:ssä (Helsingin seudun vaihemaakuntakaava) suunnittelualue kuuluu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle.

**Perustelut kaavoituksen käynnistämiseen**

Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa toteuttamatta jääneen aukioalueen muuttaminen asuinkäyttöön. Kaavatyössä tutkitaan alueen täydennysrakentamista pientaloasumisella siten, että rakentaminen sopii ympäröivään kaupunkirakenteeseen sekä Kauniaisten ominaispiirteisiin kuuluvaan väljään ja vehreään puutarhakaupunkimiljööseen.

Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuvassa 2023–2040 alue on osoitettu kehittämiskohteeksi. Maankäytön ja asumisen kehityskuvan mukaan aukio on epätarkoituksenmukainen ja toteuttamaton. Lisäksi alueen

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 58

25.08.2026

07.09.2026

kunnallistekniikka on vajaakäytöllä. Alueen käyttötarkoitusta tulisi uudelleenarvioida ja kehityskuvan mukaan alue sopisi asumiselle.

Hakemuksen suhde kaupungin strategiaan tavoitteisiin

Alueen muuttamista asuinkäyttöön tukevat Kauniaisten maankäytön yleissuunnitelma sekä Kauniaisten kaupungin strategia. Maankäytön yleissuunnitelmassa 2004 (MASU 2) suunnittelualue on osoitettu pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP). Kauniaisten kaupungin strategian mukaan kaavoituksella luodaan edellytykset veropohjan kasvulle ja kehitetään houkuttelevaa kauniaislaista asuinympäristöä. Akatemiantie yleisen alueen osoittaminen asumiseen tukee näitä tavoitteita lisäämällä edellytyksiä väestönkasvulle.

Akatemiantien asemakaavamuutos on kaavoitusohjelmassa 2026 osoitettu muihin valmistelussa oleviin kaavahankkeisiin, joita edistetään resurssien puitteissa. Kaavaa on tarkoitus edistää siten, ettei kaavan laatiminen viivästytä kaavoitusohjelman ja strategian kärkihankkeiden etenemistä.

Asemakaavamuutos on tarkoitus valmistella siten, että kaava etenee vireilletulon jälkeen suoraan ehdotusvaiheeseen ilman erillistä kaavaluonnosvaihetta. Menettely perustuu kaavamuutoksen vähäisiin vaikutuksiin. Kaavamuutoksen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön, liikenteeseen, teknisen huollon järjestämiseen, luontoon, maisemaan, ihmisten elinoloihin sekä yhdyskuntatalouteen arvioidaan kokonaisuutena vähäisiksi. Kaavamuutoksen tavoitteena oleva pientaloasumisen lisääminen täydentää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta eikä muuta olennaisesti alueen nykyistä luonnetta.

Alueidenkäyttölain 62 §:n mukaan osallisille on varattava mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua mielipiteensä asiasta. Laissa ei kuitenkaan edellytetä erillisen kaavaluonnoksen laatimista tai nähtäville asettamista. Osallisten vaikutusmahdollisuudet turvataan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaehdotuksen nähtävillä olon yhteydessä. Vastaavaa menettelyä on sovellettu useissa kunnissa, ja esimerkiksi Espoossa asemakaavoja valmistellaan vastaavissa tilanteissa ilman erillistä luonnosvaihetta.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta esittää kaupunginhallitukselle, että 8. kaupunginosan aukion sekä katualueen osan (Akatemiantie) asemakaavan muutos käynnistetään. Tavoitteena on mahdollistaa käyttötarkoitukseltaan toteuttamatta jääneen aukion muuttaminen asuinkäyttöön. Tavoitteena on tutkia uuden pientaloasumisen sijoittamista alueelle. Rakennusoikeuden määrä ja kaupunkikuvalliset ratkaisut sekä kaava-alueen tarkempi rajausta määrittävät suunnitteluprosessissa. Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota suunnitelman ympäristöön sovittamiseen ja viherympäristön säilyttämiseen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 58 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

---

Oheismateriaali:

Ote asemakaavojen yhdistelmäkartasta määräyksineen, Akatemiantie

Jakelu:

Kaupunginhallitus

KH 07.09.2026

385/10.02.03/2026

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää, että 8. kaupunginosan aukion sekä katualueen osan (Akatemiantie) asemakaavan muutos käynnistetään. Tavoitteena on mahdollistaa käyttötarkoitukseltaan toteuttamatta jääneen aukion muuttaminen asuinkäyttöön. Tavoitteena on tutkia uuden pientaloasumisen sijoittamista alueelle. Rakennusoikeuden määrä ja kaupunkikuvalliset ratkaisut sekä kaava-alueen tarkempi rajausta määrittyvät suunnitteluprosessissa. Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota suunnitelman ympäristöön sovittamiseen ja viherympäristön säilyttämiseen.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että kaavaprosessissa voidaan jättää asemakaavaluonnos tekemättä ja edetä suoraan ehdotusvaiheeseen.

Päätös:

Oheismateriaali:

Ote asemakaavojen yhdistelmäkartasta määräyksineen, Akatemiantie

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 59

25.08.2026

07.09.2026

10

Asemakaavan muuttaminen, 8. kaupunginosan aukio sekä osa puistoalueesta, Pujottelukuja 1

YLV 25.08.2026 § 59

#### Lisätiedot:

maankäyttöpäällikkö Minna Penttinen, puh. 050 382 9313

maankäyttöinsinööri Viivi Larri, puh. 050 411 1851

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

#### Tausta

Kauniaisten kaupunki omistaa kiinteistön 235-8-9902-100 osoitteessa Pujottelukuja 1. Kiinteistö on asemakaavassa vuodelta 1964 osoitettu aukioksi, mutta sitä ei ole toteutettu. Kaupungilla ei ole tarvetta aukion toteuttamiseen, minkä vuoksi alue on tunnistettu kehittämiskohteeksi Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuvassa 2023–2040.

Maankäytön ja asumisen kehityskuvan mukaan aukio on epätarkoituksenmukainen ja toteuttamaton. Lisäksi alueen kunnallistekniikka on vajaakäytöllä. Alueen käyttötarkoitusta tulisi uudelleenarvioida ja kehityskuvan mukaan alue sopisi asumiselle.

#### Kaavatilanne ja alueen nykytilanne

Kaava-alueen tarkempi rajausta täsmenyt suunnitteluprosessin aikana. Alustavasti suunnittelualueeseen sisältyy aukioalueen lisäksi osa urheilu- ja virkistyspalvelualueesta. Kaava-alueen rajaaminen aukioalueen pohjoispuolelta ottaen mukaan urheilu- ja virkistyspalvelualueen mahdollistaa tarkoituksenmukaisen pientalotontin tai pientalotonttien muodostamisen huomioiden alueen nykyisen maankäytön, kuten sen, että alueen edessä sijaitsee käytössä oleva linja-autopysäkki.

Suunnittelualueella on voimassa kaksi asemakaavaa: 12.11.1964 vahvistettu asemakaava (Ak 33) sekä 15.2.1985 vahvistettu asemakaava (Ak 87). Suunnittelualue on asemakaavassa osoitettu aukioksi sekä urheilu- ja virkistyspalvelualueeksi VU. Ote Kauniaisten asemakaavojen yhdistelmäkartasta määräyksineen on **oheismateriaalina**.

Suunnittelualue sijaitsee noin 1,8 kilometrin etäisyydellä Kauniaisten keskustasta. Alue on pääosin metsäinen ja ulottuu osittain katualueelle, jolla sijaitsee linja-autopysäkki. Suunnittelualue rajautuu etelässä Kylpylääntiehen, lännessä Pujottelukujaan, pohjoisessa kaupungin virkistysalueeseen ja idässä pientalotonttiin. Suunnittelualue sijoittuu pientalovaltaiselle alueelle.

Uusimaa-kaava 2050:ssä (Helsingin seudun vaihemaakuntakaava) suunnittelualue kuuluu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle.



Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 59

25.08.2026

07.09.2026

#### Perustelut kaavoituksen käynnistämiseen

Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa toteuttamatta jääneen aukioalueen muuttaminen asuinkäyttöön. Kaavatyössä tutkitaan alueen täydennysrakentamista pientaloasumisella siten, että rakentaminen sopii ympäröivään kaupunkirakenteeseen sekä Kauniaisten ominaispiirteisiin kuuluvaan väljään ja vihreään puutarhakaupunkimiljööseen.

Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuvassa 2023–2040 alue on osoitettu kehittämiskohteeksi. Maankäytön ja asumisen kehityskuvan mukaan aukio on epätarkoituksenmukainen ja toteuttamaton. Lisäksi alueen kunnallistekniikka on vajaakäytöllä. Alueen käyttötarkoitusta tulisi uudelleenarvioida ja kehityskuvan mukaan alue sopisi asumiselle.

#### Hakemuksen suhde kaupungin strategiaan tavoitteisiin

Alueen muuttamista asuinkäyttöön tukevat Kauniaisten maankäytön yleissuunnitelma sekä Kauniaisten kaupungin strategia. Maankäytön yleissuunnitelmassa 2004 (MASU 2) suunnittelualue on osoitettu pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP), jossa on teknisesti mahdollinen sijainti kalliotilan kulkuaukolle. Kauniaisten kaupungin strategian mukaan kaavoituksella luodaan edellytykset veropohjan kasvulle ja kehitetään houkuttelevaa kauniaislaista asuinympäristöä. Pujottelukuja 1:n yleisen alueen osoittaminen asumiseen tukee näitä tavoitteita lisäämällä edellytyksiä väestönkasvulle.

Pujottelukuja 1 asemakaavamuutos on kaavoitusohjelmassa 2026 osoitettu muihin valmistelussa oleviin kaavahankkeisiin, joita edistetään resurssien puitteissa. Kaavaa on tarkoitus edistää siten, ettei kaavan laatiminen viivästytä kaavoitusohjelman ja strategian kärkihankkeiden etenemistä.

Asemakaavamuutos on tarkoitus valmistella siten, että kaava etenee vireilletulon jälkeen suoraan ehdotusvaiheeseen ilman erillistä kaavaluonnosvaihetta. Menettely perustuu kaavamuutoksen vähäisiin vaikutuksiin. Kaavamuutoksen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön, liikenteeseen, teknisen huollon järjestämiseen, luontoon, maisemaan, ihmisten elinoloihin sekä yhdyskuntatalouteen arvioidaan kokonaisuutena vähäisiksi. Kaavamuutoksen tavoitteena oleva pientaloasumisen lisääminen täydentää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta eikä muuta olennaisesti alueen nykyistä luonnetta.

Alueidenkäyttölain 62 §:n mukaan osallisille on varattava mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua mielipiteensä asiasta. Laissa ei kuitenkaan edellytetä erillisen kaavaluonnoksen laatimista tai nähtävillä asettamista. Osallisten vaikutusmahdollisuudet turvataan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaehdotuksen nähtävillä olon yhteydessä. Vastaavaa menettelyä on sovellettu useissa kunnissa, ja esimerkiksi Espoossa asemakaavoja valmistellaan vastaavissa tilanteissa ilman erillistä luonnosvaihetta.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta esittää kaupunginhallitukselle, että 8. kaupunginosan aukion sekä puistoalueen osan (Pujottelukuja 1) asemakaavan muutos

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 59

25.08.2026

07.09.2026

käynnistetään. Tavoitteena on mahdollistaa käyttötarkoitukseltaan toteuttamatta jääneen aukion muuttaminen asuinkäyttöön. Tavoitteena on tutkia uuden pientaloasumisen sijoittamista alueelle. Rakennusoikeuden määrä ja kaupunkikuvalliset ratkaisut sekä kaava-alueen tarkempi rajausta määrittävät suunnitteluprosessissa. Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota suunnitelman ympäristöön sovittamiseen ja viherympäristön säilyttämiseen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Ote asemakaavojen yhdistelmäkartasta määräyksineen, Pujottelukuja 1

Jakelu:

Kaupunginhallitus

KH 07.09.2026

386/10.02.03/2026

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää, että 8. kaupunginosan aukion sekä puistoalueen osan (Pujottelukuja 1) asemakaavan muutos käynnistetään. Tavoitteena on mahdollistaa käyttötarkoitukseltaan toteuttamatta jääneen aukion muuttaminen asuinkäyttöön. Tavoitteena on tutkia uuden pientaloasumisen sijoittamista alueelle. Rakennusoikeuden määrä ja kaupunkikuvalliset ratkaisut sekä kaava-alueen tarkempi rajausta määrittävät suunnitteluprosessissa. Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota suunnitelman ympäristöön sovittamiseen ja viherympäristön säilyttämiseen.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että kaavaprosessissa voidaan jättää asemakaavaluonnos tekemättä ja edetä suoraan ehdotusvaiheeseen.

Päätös:

Oheismateriaali:

Ote asemakaavojen yhdistelmäkartasta määräyksineen, Pujottelukuja 1

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 60 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

11

Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029

YLV 25.08.2026 § 60

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234  
kuntatekniikan projekti-insinööri Petri Forsman, puh. 040 6684215  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen 22 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava toiminta- ja taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat. HSL-kuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 26.05.2026 päättänyt pyytää alustavasta taloussuunnitelmasta 2027–2029 jäsenkuntien lausunnot 10.09.2026 mennessä. Jäsenkuntia pyydetään esittämään lausunnoissaan näkemyksensä seuraavista kokonaisuuksista:

- HSL:n toimintasuunnitelma
- Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset
- Kuntaosuuksien taso
- Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän takaisinmaksu suunnitelmakaudella 2027–2029.

Lisäksi HSL pyytää jäsenkuntiaan esittämään näkemyksensä seuraaviin kysymyksiin

- Kannatatteko lipun hintojen matalampaa ja enemmän riskiä sisältävää keskimääräistä korotustasoa (inflaatio + 1,7 %-yks. = noin 3,1 % + kasvutoimet) vai riskittömämpää korotustasoa (inflaatio + 4,6 %-yks. = noin 6 %)?
- Kannatatteko tarkastusmaksun korotusta 130 euroon?
- Miten suuren kustannuslisäyksen olette valmiit hyväksymään kiristetyt päästötavoitteen saavuttamiseksi?
- Millä toimenpiteillä näkemyksenne mukaan HSL:n maksuvalmius turvataan: jäsenkuntien lisärahoituksella, ulkoisella lainanotolla tai muilla ratkaisuilla?

Lausuntopyyntö ja alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027–2029 ovat esityslistan **oheismateriaalina**. Lausuntopyyntöön liittyvä aineisto on myös julkaistu internet-osoitteessa:

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 60

25.08.2026

07.09.2026

<https://www.hsl.fi/paatoksenteko> -> Esityslistat ja pöytäkirjat/Hallitus 26.5.2026

### Lähtökohdat

HSL:n taloudellinen toimintaympäristö TTS-kaudella on erittäin haasteellinen ja siihen sisältyy merkittäviä epävarmuustekijöitä: erityisesti kustannustason nousu, laajat työmaat ja poikkeusjärjestelyt, väestönkasvun ja matkustajakysynnän kehitys sekä joukkoliikenteen palvelutason ja rahoituksen yhteensovittaminen. Näiden tekijöiden vuoksi toiminta- ja taloussuunnitelmassa korostuvat talouden tasapaino, kustannusten hallinta sekä palveluiden kohdentaminen vaikuttavasti asiakkaiden ja jäsenkuntien tarpeisiin.

Kauniaisten kaupungin näkökulmasta on tärkeää, että suunnitelman toimenpiteet tukevat HSL:n ydintehtävää eli toimivan, luotettavan, turvallisen ja kustannustehokkaan joukkoliikenteen järjestämistä. Kehittämistoimien tulee olla suhteessa niistä saataviin hyötyihin ja niiden vaikutukset jäsenkuntien kustannuksiin tulee kuvata läpinäkyvästi.

### Keskeiset tavoitteet TTS-kaudella 2027–2029

HSL:n strategia vuosille 2026–2029 on hyväksytty yhtymäkokouksessa 25.11.2025 ja tulevien vuosien suunnittelu on jäsennelty sen mukaan. Strategian menestystekijät kuvaavat kriittisiä edellytyksiä, joiden varaan HSL:n strategisten päämäärien saavuttaminen rakentuu. Ne määrittävät tarvittavat resurssit, kyvykkyydet ja toimintatavat, joiden varaan strategian toimeenpano rakentuu johdonmukaisesti ja vaikuttavasti.

HSL:n TTS-kauden neljä strategista päämäärää ovat

1. Helppoa liikkumista ihmisille
2. Tulevaisuuden kestäviä matkaketjuja
3. Tuottavuudella tilaa uudistumiselle
4. Yhteiskunnallista vaikuttavuutta

HSL tavoittelee asiakaskokemuksen avulla kasvua tarjoamalla mahdollisimman vaivatonta ja sujuvaa liikkumista, jossa eri liikkumismuodot, maksaminen ja informaatio muodostavat asiakkaalle yhtenäisen palvelukokonaisuuden. Joukkoliikenteen roolina on toimia tulevaisuuden matkaketjujen runkona, vaikka liikkuminen koostuu yhä useammin useista eri kulkutavoista. Muuttuva yhdyskuntarakenne ja teknologinen kehitys edellyttävät uusia kumppanuuksia ja liikkumispalvelujen integrointia osaksi HSL:n palvelukokonaisuutta. Asiakaskokemusta johdetaan strategisesti koko organisaation läpi, ja sen kehittämistä tuetaan asiakastiedolla sekä kehittyvillä mittareilla, joiden avulla voidaan seurata palveluiden vaikutusta asiakkaiden kokemuksiin ja HSL:n tavoitteiden toteutumiseen. Palvelujen kehittämisessä korostuvat asiakkaiden erilaiset tarpeet sekä esteettömyys, saavutettavuus ja yhdenvertaisuus. Lisäksi HSL panostaa turvallisuuden tunteen vahvistamiseen ja tietosuojan varmistamiseen palveluiden digitalisoituessa.

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 60

25.08.2026

07.09.2026

Strategiakauden tavoitteena on saavuttaa 30,5 % joukkoliikenteen kulkutapaosuus, 61 % kestävien kulkumuotojen kulkutapaosuus sekä puolittaa HSL:n kokonaispäästöt suhteessa vuoteen 2024 verrattuna.

HSL tavoittelee TTS-kaudella noin 29 miljoonan euron tuottavuusparannusta ja 40 % subventioastetta ilman infrakustannuksia omistajaohjauksen määrittelemien tavoitetasojen mukaisesti.

### Toimintatulot ja kuntaosuudet

HSL:n toimintatulot koostuvat pääosin kuntaosuuksista ja lipputuloista. Muita tuloja ovat mahdolliset valtionavustukset ja tuet sekä tarkastusmaksut. Toimintatulot vuonna 2027 ovat yhteensä 1060,6 milj. euroa. Kasvua vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna on 67,4 milj. euroa (6,8 %). Toimintatuloista vuonna 2027 39,5 % on lipputuloja, 57,9 % kuntaosuuksia ja 2,6 % muita tuloja. Toimintatulojen arvioidaan olevan 1077,3 milj. euroa vuonna 2028 ja 1128,4 milj. euroa vuonna 2029.

#### Lipputulot

Vuoteen 2029 mennessä lipputulojen tulisi kasvaa 476,0 milj. euroon, jotta kasvavien kustannusten aiheuttama subventiotaso pysyy tavoitellulla tasolla. Vuoden 2027 lipputulotavoite on 418,5 milj. euroa, mikä on 7,5 milj. euroa (1,8 %) enemmän kuin vuoden 2026 ennuste. Tavoite perustuu HSL:n esittämään matalampaan hinnankorotusvaihtoehtoon, jossa keskimääräinen hinnankorotus on noin 3,1 prosenttia ja lipputulojen kasvu edellyttää lisäksi strategisten kasvutoimenpiteiden onnistumista. Vuonna 2028 lipputulojen arvioidaan olevan 447,5 milj. euroa (+29,0 milj. euroa) ja vuonna 2029 476,0 milj. euroa (+28,5 milj. euroa). Tavoitteiden toteutumiseen vaikuttavat hinnankorotukset, väestönkasvu, matkustajamäärien kehitys, työmaat ja ratakatkot sekä kuluttaja- ja yritysmyyntien kasvu. Lipputuloihin liittyy epävarmuutta erityisesti hintajouston, ratakatkojen vaikutusten sekä kasvuodotusten osalta, joiden vaikutukseksi arvioidaan vuonna 2027 +7,2 milj. euroa, vuonna 2028 +9,7 milj. euroa ja vuonna 2029 +19,8 milj. euroa.

#### Kuntaosuudet

Jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina ne kustannukset, joita ei voida kattaa lipputuloilla tai muilla tuloilla. TTS-suunnitelman tavoitteena on, että jäsenkuntien keskimääräinen subventio ilman infrakustannuksia laskee strategiakauden aikana 45,9 prosentista (2027) 42,0 prosenttiin (2028) ja edelleen 40,1 prosenttiin vuonna 2029. Infrakustannukset huomioiden subventioaste on 59,3 prosenttia vuonna 2027, 57,1 prosenttia vuonna 2028 ja 56,5 prosenttia vuonna 2029. Vuonna 2027 kuntaosuuksien määräksi arvioidaan yhteensä 614,0 milj. euroa, ja suunnitelman tavoitteena on hillitä kuntien rahoitusosuuden kasvua pitkällä aikavälillä. Kauniaisten kuntaosuudeksi vuosille 2027-2029 ilmoitetaan 2,8 milj. euroa (2,1 milj. e vuonna 2026).

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 60 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

### Kertyneiden yli-/alijäämien vaikutus kuntaosuuksiin

Alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2027–2029 on huomioitu jäsenkuntien arvioidut yli- ja alijäämät 31.12.2026 tilanteessa siten, että ylijäämät pienentävät ja alijäämät kasvattavat kuntien vuotuisia maksuosuuksia suunnittelukauden aikana. Käytettävissä olevien ylijäämien määräksi arvioidaan yhteensä 7,9 milj. euroa. Ylijäämiä esitetään hyödynnettäväksi vuosina 2027–2029 noin 2,6 milj. euroa vuodessa siten, että määrät täsmentyvät lopullisessa talousarviossa pyöristysten ja kuntakohtaisten yli- ja alijäämien perusteella. Kauniaisten osalta ennusteessa on noin 41.700 euron alijäämä, joka huomioidaan kauden kuntaosuuksiin n. 14.000 e suuruisena vuosittain.

### Muut tulot

Muita kuin lippu- ja kuntaosuustuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2027 yhteensä 26,8 milj. euroa. Valtion suurten kaupunkiseutujen perusrahoituksen määräksi arvioidaan 4,8 milj. euroa vuosittain vuosina 2027–2029, ja se kohdistetaan jäsenkuntien kuntaosuuksiin asukaslukujen suhteessa. Tarkastusmaksutuottojen arvioidaan olevan noin 9–10 milj. euroa vuodessa, mutta niihin sisältyy vuosittain 3,3–3,8 milj. euron luottotappioita tai -varauksia. Muiden tuottojen arvioidaan olevan 13,9 milj. euroa vuonna 2027, 14,9 milj. euroa vuonna 2028 ja 15,2 milj. euroa vuonna 2029, ja ne koostuvat pääosin mainos-, vuokra- sekä palvelumaksutuotoista.

### **Toimintamenot**

Toimintamenojen arvioidaan olevan 1 044,7 milj. euroa vuonna 2027, 1 060,8 milj. euroa vuonna 2028 ja 1 111,8 milj. euroa vuonna 2029. Vuonna 2027 menoista 66,3 prosenttia muodostuu operointikustannuksista, 24,7 prosenttia infrakorvauksista ja 9,0 prosenttia muista kuluista. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa tavoitellaan talouden tasapainoa, mutta erityisesti infrakustannukset kasvavat nopeammin kuin lipputulojen kehitys nostaa tulopuolta, joten on karsittava sekä operointi- että muita kustannuksia.

### Palvelut

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 1001,2 milj. euroa vuonna 2027, 95,8 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2028 yhteensä 1015,6 milj. euroa ja 1065,4 milj. euroa vuonna 2029.

### Liikennöinnistä maksettavat korvaukset

Liikennöinnin operointikustannukset ovat HSL:n suurin kuluerä, ja niiden arvioidaan olevan 692,8 milj. euroa vuonna 2027, 689,0 milj. euroa vuonna 2028 ja 711,0 milj. euroa vuonna 2029. Kustannustehokkuutta tavoitellaan muun muassa sopeuttamalla liikennetarjontaa kysynnän mukaan. Tämä voi tarkoittaa yksittäisten linjojen lakkautuksia ja hiljaisempien ajankohtien liikenteen karsimista. Toimenpiteet tullaan kohdentamaan siten, että vaikutus HSL:n strategiassa määriteltuihin tavoitteisiin olisi mahdollisimman pieni.

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 60 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

Vuonna 2027 liikennöinnin kustannuksia kasvattavat erityisesti indeksikorotukset sekä laajat työmaat ja poikkeusjärjestelyt, joiden lisäkustannusten arvioidaan olevan noin 20,0 milj. euroa, josta merkittävimmän Junatien metrokatkon osuus on 10,4 milj. euroa. Bussiliikenne muodostaa edelleen suurimman osan operointikustannuksista (391,4 milj. euroa vuonna 2027), mutta myös juna-, metro-, raitiotie-, pikaraitiotie- ja lauttaliikenteen kustannusten ennakoidaan kasvavan suunnittelukaudella. Junaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 113,2 milj. euroa vuonna 2027, 118,9 milj. euroa vuonna 2028 ja 120,4 milj. euroa vuonna 2029. Kustannusten nousua selittävät erityisesti kalustovuokrien, suoritteiden, indeksikorotusten ja muiden korvausten kasvu.

#### Infrakustannukset

Joukkoliikenteen infrakorvaukset perustuvat HSL:n ja jäsenkuntien välisiin sopimuksiin, joissa määritellään käytössä olevan, jäsenkuntien omistaman joukkoliikenneinfran kustannusten korvausperiaatteet. Infrakorvaukset muodostuvat pääosin pääomakustannuksista sekä infrastruktuurin hallinto- ja ylläpitokuluista. Infrakorvausten määrä vahvistetaan HSL:n talousarvion hyväksymisen yhteydessä ja mahdolliset poikkeamat oikaistaan vuosittain toteutuneiden kustannusten perusteella seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä. Kustannusten laskentaperusteena käytetään vanhemman infran osalta käypää arvoa ja uuden infran osalta hankintahintaa, johon sisältyy myös rakennusaikainen korko.

Infrakustannukset ovat nousseet voimakkaasti viimeisen 10 vuoden aikana etenkin seudun toteutuneiden raidehankkeiden myötä. Vuonna 2027 infrakustannusten arvioidaan olevan yhteensä 258,1 milj. euroa, josta Helsingin osuus on 141,4 milj. euroa, Espoon 101,4 milj. euroa, Vantaan 12,2 milj. euroa, Kirkkonummen 0,3 milj. euroa ja Kauniaisten 0,2 milj. euroa. Infrakustannusten ennakoidaan edelleen kasvavan suunnittelukaudella noin 288,6 milj. euroon vuodessa uusien joukkoliikenneinvestointien myötä. Kasvavat infrakustannukset lisäävät painetta sekä lippujen hintojen korottamiseen että kuntien rahoitusosuuksien kasvattamiseen, mikä korostaa infrakorvausjärjestelmän ja investointien kustannusvaikutusten merkitystä HSL:n talouden tasapainon kannalta.

#### Muut ostopalvelut

Muiden palveluiden ostoihin käytetään vuonna 2027 50,3 milj. euroa, mikä tarkoittaa 2,2 milj. euron laskua vuoden 2026 ennusteeseen. Arviot seuraaville vuosille ovat 51,3 milj. euroa ja 52,3 milj. euroa. Merkittävin kuluerä muissa ostopalveluissa ovat ICT-käyttöpalvelut (28,9 milj. euroa vuonna 2027), joiden kustannusten arvioidaan laskevan noin 2 milj. euroa perusjärjestelmäuudistuksen päällekkäisten kustannusten poistumisen myötä. Lisäksi HSL käyttää ulkopuolisiin asiantuntijapalveluihin 6,0 milj. euroa, markkinointiin ja viestintään 4,4 milj. euroa sekä lipunmyyntipalkkioihin ja maksukorttiprovisioihin 4,1 milj. euroa. Muita kustannuksia syntyy muun muassa vartiointi-, koulutus-, työterveys-,

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 60

25.08.2026

07.09.2026

kunnossapito- ja tukipalveluista, joilla ylläpidetään joukkoliikenteen operatiivista toimintaa ja asiakaspalvelua.

#### Henkilöstömenot

Henkilöstömenojen arvioidaan olevan 33,0 milj. euroa vuonna 2027, 34,0 milj. euroa vuonna 2028 ja 34,5 milj. euroa vuonna 2029, mikä vastaa noin 3 prosenttia HSL:n toimintamenoista. HSL on vuonna 2026 uudistanut organisaatorakenteensa tukemaan strategian tavoitteita, kuten asiakaslähtöisyyttä, vaikuttavuutta, ketteryttä ja tuottavuuden parantamista. Organisaatiouudistuksen ja yhteistoimintaneuvottelujen lopulliset vaikutukset henkilöstöön ja talouteen täsmentyvät lopullisen toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelun yhteydessä.

#### Muut toimintamenot

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintoihin on varattu noin 0,8–0,9 milj. euroa vuodessa suunnittelukaudella. Vuokramenojen arvioidaan olevan vuositasolla 6,0 milj. euroa, ja ne koostuvat pääosin toimitiloista, Pasilan asemasta, Ojangon varikosta sekä kuljettajien sosiaali- ja vuokratilastoista aiheutuvista vuokratilastoista. Muiden menojen arvioidaan olevan 3,8 milj. euroa vuonna 2027, josta valtaosa eli 3,3 milj. euroa muodostuu matkalippujen tarkastusmaksuihin liittyvistä luottotappioista ja luottotappiovarauksista.

#### Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen arvioidaan olevan 0,5 milj. euroa vuosittain koko suunnittelukauden ajan. Toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää vuonna 2020 nostetun 50,0 milj. euron lainan kustannukset takaisinmaksuerinä ja korkoina, mutta ei varausta uuden lainan nostoon. HSL:n maksuvalmiuden ennakoita kuitenkin heikkenevän ylijäämäkertymien pienentyessä siten, että kassavarojen riittävyys laskee vuonna 2027 noin 12 päivään, mikä tarkoittaa maksuvalmiusriskiä. Tämän vuoksi HSL pyytää jäsenkunnilta näkemyksiä maksuvalmiuden turvaamisesta joko kuntarahoituksen, lainanoton tai muiden ratkaisujen avulla. Vuonna 2027 vuosikatteen arvioidaan olevan 16,4 milj. euroa ylijäämäinen, mutta se ei riitä kattamaan 19,0 milj. euron suuruisia poistokustannuksia.

Tilikauden tuloksen arvioidaan olevan alijäämäinen koko suunnittelukauden ajan, sillä vuosien 2027, 2028 ja 2029 alijäämäksi ennakoita noin -2,6 milj. euroa vuodessa. Alijäämät on tarkoitus kattaa aiempina vuosina kertyneillä ylijäämillä, jotka suunnitelman mukaan käytetään pääosin loppuun TTS-kauden aikana. Ylijäämäkertymien pienentyminen heikentää HSL:n maksuvalmiutta ja lisää painetta tarkastella jäsenkunnilta perittävien kuntaosuuksien tasoa suunnittelukaudella ja sen jälkeen.



|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 60 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

### Investoinnit ja poistot

HSL:n investointimenot ovat 24,0 milj. euroa vuonna 2027, 22,0 milj. euroa vuonna 2028 ja 20,0 milj. euroa vuonna 2029. Investoinnit kohdistuvat erityisesti asiakaspalveluiden digitalisointiin, lippu- ja maksujärjestelmien kehittämiseen, asiakasymmärryksen hyödyntämiseen sekä liikenteen suunnitteluun, operoinnin ja tiedolla johtamisen kehittämiseen. Tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa, asiakaskokemusta, toimintavarmuutta ja kustannustehokkuutta sekä tukea HSL:n strategisten tavoitteiden toteutumista. Investointien kustannusvaikutukset näkyvät jäsenkuntien maksuosuuksissa poistojen kautta. Poistojen määräksi arvioidaan 19,0 milj. euroa vuonna 2027 ja 19,7 milj. euroa vuosina 2028–2029, ja ne vaikuttavat osaltaan siihen, että tilikauden tulos muodostuu alijäämäiseksi, vaikka vuosikate on positiivinen.

### **Tulevaisuuden näkymiä**

HSL on päivittänyt keskipitkän aikavälin talous- ja kysyntäennusteensa tarkastellen vuotta 2035 ja 2040 osana siirtymää vuoden 2029 suunnittelukaudesta kohti HLJ 2045 -tavoitteita. Ennusteet perustuvat uuteen Helmet 5 -liikenne-ennustemalliin, jossa liikkumistottumukset on päivitetty vastaamaan pandemian jälkeistä tilannetta. Tarkastelu pohjautuu kuitenkin edelleen pääosin MAL 2023 -suunnittelussa käytettyihin maankäyttö-, väestö- ja työpaikkaennusteisiin. Lisäksi HSL on laatinut vaihtoehtoisen skenaarion väestönkasvun hidastumisesta, jonka vaikutusten arvioidaan näkyvän merkittävämminkin vasta 2040-luvulla.

Lähijunaliikenteen pitkän aikavälin näkymissä varaudutaan kahden uuden varikon toteuttamiseen 2030-luvulla sekä yhden 25 junayksikön hankintaan ennen vuotta 2040. Ennusteisiin liittyy kuitenkin merkittävää epävarmuutta niin lähijunaliikenteen tulevien järjestämistapojen, kuntakohtaisen kustannusjaon kuin suurten ratahankkeiden toteutumisen osalta. Tarkastelu perustuu pääosin MAL 2023 -suunnitelmaan ja nykyisiin investointiohjelmiin, mutta kustannusarvioita ja hankekokonaisuutta on tarkoitus päivittää liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistumisen yhteydessä vuonna 2027.

Skenaariotarkastelu osoittaa väestönkasvun olevan keskeinen tekijä HSL:n talouden ja joukkoliikenteen kysynnän kehityksessä. Hidastuvan väestönkasvun skenaariossa joukkoliikenteen subventioasteen ennakoidaan kasvavan vuoteen 2040 mennessä ja Helsingin osuus sekä matkustamisesta että kustannuksista korostuu. HSL kehittää edelleen keskipitkän aikavälin taloustarkasteluja muun muassa tarkentamalla infrakustannusten vertailua, kysyntäennusteita sekä maankäyttö- ja investointitietoja tulevien suunnittelukierrosten tueksi.

### **Esitys lausunnoksi:**

#### Toimintasuunnitelma

Kauniaisten kaupunki pitää HSL:n toimintasuunnitelman painopisteitä pääosin onnistuneina. Erityisen myönteisenä kaupunki pitää asiakasymmärryksen ja

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 60

25.08.2026

07.09.2026

asiakaskokemuksen nostamista strategisiksi painopisteiksi. Tavoite sujuvien matkaketjujen kehittämisestä ja eri liikkumismuotojen yhdistämisestä kumppanuuksien kautta osaksi joukkoliikennejärjestelmää tukee hyvin seudullisia kestävän liikkumisen tavoitteita.

Kauniaisten kaupunki pitää kuitenkin tärkeänä, että HSL keskittyy strategiakautensa aikana ennen kaikkea lakisääteisen ydintehtävänsä toteuttamiseen eli toimivan, luotettavan, turvallisen ja kustannustehokkaan joukkoliikenteen järjestämiseen. Digitaalisten palveluiden ja uusien toimintamallien kehittäminen on kannatettavaa, mutta niiden tulee tukea joukkoliikenteen perustehtävää eikä kasvattaa kustannuksia ilman selkeästi osoitettavia hyötyjä matkustajille tai jäsenkunnille. Samalla on otettava huomioon ne asiakasryhmät, joille digitaalinen asiointi ei ole tuttua.

Nykyistä enemmän huomiota tulee kiinnittää potentiaalisten uusien asiakkaiden houkuttelemiseksi joukkoliikenteen käyttäjiksi. Tämän ryhmän mielipide tulee ottaa huomioon palvelun suunnittelussa ja järjestämisessä. Seudun asukasmäärä on kaiken aikaa kasvanut, mutta vastaava kasvu ei ole realisoitunut HSL:n asiakkuuksissa ja lipputuloissa. Joukkoliikenteen tulee olla henkilöautoilijalle houkuttelevampi vaihtoehto.

Kauniaisten kaupunki pitää myös tärkeänä, että toimintasuunnitelmassa tunnistetut laajat poikkeusjärjestelyt ja työmaat huomioidaan asiakaskokemuksen näkökulmasta. Poikkeusliikenteen aikana tulee varmistaa riittävä tiedottaminen, sujuvat korvaavat yhteydet sekä toimenpiteet matkustajien joukkoliikenteeseen sitoutumisen ylläpitämiseksi. Lisäksi matkustajamäärä- ja asiakastiedon hyödyntämisen tulee tukea palveluiden kehittämistä siten, että joukkoliikenteen palvelutaso, houkuttelevuus ja kustannustehokkuus paranevat koko seudulla.

#### Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset

Kauniaisten kaupunki pitää tärkeänä, että liikenteen palvelutaso turvataan suunnittelukaudella siten, että joukkoliikenne säilyy luotettavana, saavutettavana ja kilpailukykyisenä liikkumisvaihtoehtona. Palvelutason kehittämisessä ja mahdollisissa muutoksissa tulee kiinnittää erityistä huomiota seudullisesti ja paikallisesti keskeisiin yhteyksiin, matkaketjujen sujuvuuteen sekä siihen, että palvelutaso vastaa eri käyttäjäryhmien arjen liikkumistarpeisiin.

Joukkoliikenne on merkittävältä osaltaan yhteisin verovaroin kustannettu palvelu, jolloin sen tulee olla käytettävissä tasapuolisesti kaikille asiakasryhmille, etenkin niille, joille se on käytännössä ainoa vaihtoehto (lapset, vanhukset).

Kauniaisten näkökulmasta on olennaista, että palvelutason muutokset eivät heikennä keskeisiä joukkoliikennedyhteyksiä, erityisesti yhteyksiä raideliikenteeseen, aluekeskuksiin, työpaikka-alueille, kouluihin, harrastuksiin ja palveluihin. Mahdolliset liikennetarjonnan sopeuttamistoimet tulee perustaa ajantasaiseen matkustajadataan, kysyntäarvioihin ja vaikutusten huolelliseen arviointiin ja läpikäyntiin kunnan asiantuntijoiden kanssa, joilla on asiassa paras

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 60 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

paikallistuntemus. Muutosten vaikutukset saavutettavuuteen, vaihtoyhteyksiin, matka-aikoihin ja eri asiakasryhmiin tulee kuvata jäsenkunnille riittävän selkeästi ennen päätöksentekoa.

Kaupunki korostaa, että kustannustehokkuuden parantaminen on tarpeellista, mutta sitä ei tule toteuttaa yksinomaan palvelutasoa heikentämällä. Palvelutason muutoksissa tulee etsiä ratkaisuja, joilla liikenne voidaan järjestää nykyistä tehokkaammin säilyttäen samalla joukkoliikenteen houkuttelevuus ja käytettävyys. Erityisesti vähäisen kysynnän vuorojen tai linjojen tarkastelussa tulee huomioida vaihtoehtoisten yhteyksien toimivuus sekä vaikutukset niille matkustajille, joille joukkoliikenne on ensisijainen tai ainoa liikkumismuoto. Mikäli leikkauksia on tehtävä, ensisijaisesti tulisi etsiä säästöjä ennen kokonaisen linjan lakkauttamista alhaisimman matkustajakäytön vuoroista, tekemällä muutoksia vuoroväleihin ja optimoimalla kalustokiertoa, jolloin vaikutukset saavutettavuuteen olisivat pienimmät.

Suunnittelukaudella toteutuvat laajat työmaat ja poikkeusjärjestelyt edellyttävät HSL:ltä ennakoivaa suunnittelua, selkeää viestintää ja toimivia korvaavia yhteyksiä. Kauniaisten kaupunki pitää tärkeänä, että poikkeusliikenteen vaikutuksia seurataan aktiivisesti ja että mahdollisiin palvelutason heikennyksiin reagoidaan nopeasti. Jäsenkuntien kanssa käytävä vuoropuhelu on keskeistä, jotta muutosten vaikutukset paikallisiin yhteyksiin voidaan tunnistaa ajoissa ja huomioida liikennesuunnittelussa.

#### Kuntaosuuksien taso

Kauniaisten kaupunki pitää tärkeänä, että HSL:n kuntaosuuksien taso pidetään suunnittelukaudella mahdollisimman ennakoitavana ja jäsenkuntien talouden kannalta kestäväenä. Kuntaosuuksien kasvuun kohdistuu painetta mm. operointi- ja infrakustannusten kasvun, poikkeusjärjestelyjen lisärahoitustarpeen sekä investointien poistovaikutusten vuoksi. HSL:n tulee jatkaa määrätietoisia toimia kustannusten kasvun hillitsemiseksi ja varmistaa, että uudet kehittämistoimet kohdistuvat ensisijaisesti joukkoliikenteen ydintehtävää tukeviin, vaikuttaviksi arvioituihin kokonaisuuksiin.

Kauniaisten kaupunki haluaa muistuttaa, että joukkoliikenne ei suinkaan ole ainoa kuntapalvelu, johon kohdistuu kustannuspaineita. Kaupunki joutuu harjoittamaan tarkkaa taloudenpitoa kaikessa toiminnassaan, eikä joukkoliikenne voi olla erityisasemassa ja vuodesta toiseen ilmoittaa jatkuvasti kasvavista kuntaosuuksista, joiden myötä liikkumavara muiden palveluiden rahoittamisessa kapenee. Vuosi sitten Kauniaisten kuntaosuudeksi vuosille 2026-2028 arvioitiin 2,0-2,2 milj. euroa, kun nyt arvioksi vuosille 2027-2029 ilmoitetaan 2,8 milj. euroa. Vuonna 2020 kuntaosuus budjetoitiin 0,850 milj. euron suuruisena. On selvää, että kuntaosuuden yli kolminkertaistuminen seitsemässä vuodessa on liikaa.

Kauniaisten kaupunki haluaa kiittää siitä, että HSL on viime vuosina suhtautunut talouden tasapainottamiseen tarvittavalla vakavuudella ja ryhtynyt toimenpiteisiin kustannusten hallinnan parantamiseksi. Talouden

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 60 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

tasapainottaminen on ollut jäsenkuntien näkökulmasta välttämätöntä, ja HSL:n tekemä työ kustannuskehityksen hillitsemiseksi antaa hyvän lähtökohdan suunnittelukauden jatkovalmistelulle.

Kaupunki pitää perusteltuna tavoitetta laskea subventioastetta strategiakauden loppua kohti, mutta tavoitteen saavuttaminen ei saa perustua epärealistisiin lipputulo- tai matkustajamääräoletuksiin. HSL:n tulee varautua suunnittelukauden riskeihin siten, etteivät mahdolliset tulokertymän poikkeamat johda äkillisiin ja ennakoimattomiin kuntaosuuksien korotuksiin.

#### Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän takaisinmaksu suunnitelmakaudella 2027–2029

Kauniaisten kaupunki pitää perusteltuna, että jäsenkuntakohtaiset yli- ja alijäämät huomioidaan suunnittelukaudella 2027–2029 siten, että ylijäämät pienentävät ja alijäämät vastaavasti kasvattavat kuntien maksuosuuksia. Menettely on lähtökohtaisesti selkeä ja tasapuolinen, kun se perustuu kuntakohtaisiin toteutuneisiin yli- ja alijäämiin sekä niiden läpinäkyvään kohdentamiseen suunnittelukauden aikana. Kauniaisten osalta ennusteessa esitetty noin 14 000 euron vuotuinen alijäämän purku voidaan huomioida kuntaosuuksien määräytymisessä suunnittelukaudella. Kaupunki pitää tärkeänä, että alijäämän takaisinmaksun vaikutukset kuntaosuuksiin esitetään selkeästi ja ennakoitavasti osana lopullista talousarviota sekä kuntakohtaisia maksuosuuksia, kuten nyt on tehtykin.

Kauniainen korostaa, että ylijäämien käyttö ei saa muodostua pysyväksi keinoksi hoitaa HSL:n maksuvalmiutta. Ylijäämien käytön päättyessä on maksuvalmiudesta huolehdittava muilla tavoin. Mahdolliset vaikutukset jäsenkuntien tuleviin maksuosuuksiin tulee arvioida hyvissä ajoin ja tuoda jäsenkuntien tietoon riittävän ajoissa.

#### **Näkemykset**

Kannatatteko lipun hintojen matalampaa ja enemmän riskiä sisältävää keskimääräistä korotustasoa (inflaatio + 1,7 %-yks. = noin 3,1 % + kasvutoimet) vai riskittömämpää korotustasoa (inflaatio + 4,6 %-yks. = noin 6 %)?

Kauniaisten kaupunki pitää tärkeänä, että HSL laatii toiminta- ja taloussuunnitelmansa perustuen kestävään rahoitus pohjaan, realistisiin lipputulo- ja matkustajamääräennusteisiin sekä kustannusten hallintaan.

Maltillisempi hinnankorotus tukee yleisen käsityksen mukaan joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja voi osaltaan edistää matkustajamäärien kasvua, mikä on pitkällä aikavälillä tärkeää sekä lipputulosten kertymisen että subventiotason hallinnan kannalta. Vastaavasti ajatellaan, että korkeampi hinnankorotus voi heikentää joukkoliikenteen kilpailukykyä ja lisätä riskiä matkustajamäärien vähenemisestä. Toisaalta HSL on edellisten vuosien hinnoittelukokemusten perusteella voinut todeta, että lippujen hintojen alennus ei lisännytkaan matkustajamääriä toivotulla tavalla, ja kääntäen: lippujen hintojen korotukset

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 60

25.08.2026

07.09.2026

eivät karkottaneet matkustajia. Toiminnan ja talouden suunnittelussa tuleekin keskittyä niihin tekijöihin, jotka erottavat joukkoliikenteen edukseen muista liikkumisen vaihtoehdoista.

Matalampaan korotustasoon saattaa sisältyä riski, mikäli matkustajamäärien kasvu, hintajousto tai muut esitetyt kasvutoimenpiteet eivät toteudu suunnitellusti. HSL:n tulee ensisijaisesti pyrkiä talouden tasapainottamiseen kustannusten hallinnalla, palveluiden vaikuttavalla kohdentamisella ja realistisilla kasvutoimenpiteillä. Lippujen hinnoittelu on tässä kokonaisuudessa vain yksi tekijä.

On parempi korottaa lipunhintoja vuosittain riittävästi kuin ajautua vaikeaan tilanteeseen, jossa hintoja tulisi korottaa kerralla paljon enemmän. Muutaman vuoden takainen lipunhintojen alennus oli virhe, jolla ei edes saavutettu tavoiteltua matkustajamäärien kasvua. Lipputulot tulee kattaa riittävä osuus toimintamenosta, eikä taloutta saa suunnitella kuntaosuuksien jatkuvan korotuksen varaan.

HSL:n tulee panostaa uusien asiakkaiden hankintaan, seurata lipputulot ja matkustajamäärien kehitystä tiiviisti sekä varautua ennakoivasti tilanteisiin, joissa tulokertymä poikkeaa suunnitellusta. Mahdolliset tulovajeet eivät saa johtaa äkillisiin ja ennakoimattomiin kuntaosuuksien korotuksiin. Lippujen dynaaminen hinnoittelu kysynnän mukaan saattaisi olla kokeilemisen arvoinen mahdollisuus, jolla toisaalta voitaisiin vaikuttaa lipputuloihin ja toisaalta tasata ruuhka-aikojen kysyntäpiikkejä.

#### Kannatatteko tarkastusmaksun korotusta 130 euroon?

Kauniaisten kaupunki kannattaa tarkastusmaksun maltillista korottamista, mikäli korotuksen arvioidaan parantavan liputta matkustamisen ehkäisyä ja vahvistavan lipputulot kertymistä. Tarkastusmaksun tulee olla tasoltaan riittävä ohjaamaan matkustajia lipun hankintaan, mutta samalla sen suuruutta tulee arvioida suhteessa maksun oikeasuhtaisuuteen, perittävyyyteen ja asiakaskokemukseen. Esimerkiksi pysäköintivirhemaksu on pääkaupunkiseudulla yleisesti 60 euroa, lukuun ottamatta Helsingin keskusta-aluetta, jossa se on 80 euroa. Tähän verrattuna 130 euroa on liian korkea maksu, eikä houkuttele joukkoliikenteen käyttöön. Liian korkea tarkastusmaksu luultavasti kasvattaa myös tarkastusmaksujen luottotappioita ja perintäkuluja.

Kaupunki pitää tärkeänä, että mahdollinen korotus kytketään lipuntarkastuksen vaikuttavuuden parantamiseen sekä selkeään viestintään matkustajille. Pelkkä tarkastusmaksun korottaminen ei yksin ratkaise liputta matkustamiseen liittyviä haasteita, vaan sen rinnalla tulee varmistaa ennen kaikkea helppo lipun hankinta, riittävä tarkastustoiminta sekä toimivat maksamisen ja asiakasviestinnän käytännöt. Lipun ostamisen tulee olla asiakkaalle mahdollisimman helppoa, selkeää ja saavutettavaa eri kanavissa, jotta lipun hankkiminen ei muodostu esteeksi joukkoliikenteen lipun ostolle. Satunnaisen matkustajan ei tule joutua perehtymään HSL-sovelluksen tai vyöhykejärjestelmän yksityiskohtiin. Parasta

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 60 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

olisi, jos joukkoliikennevälineeseen nousu ei olisi mahdollista ilman voimassa olevaa lippua. Tämä toimii laajasti muualla maailmassa.

Miten suuren kustannuslisäyksen olette valmiit hyväksymään kiristetyn päästötavoitteen saavuttamiseksi?

Kauniaisten kaupunki pitää HSL:n päästövähennystavoitteita tärkeinä ja tukee periaatetta joukkoliikenteen päästöjen vähentämisestä kustannusvaikuttavilla toimenpiteillä. Kauniaisten kaupunki ei kuitenkaan hyväksy erillistä kustannuslisäystä kiristetyn päästötavoitteen saavuttamiseksi, vaan mahdollisten lisätoimenpiteiden rahoitus tulee löytää HSL:n nykyisen talouskehityksen sisältä. Päästötavoitteiden edistäminen tulee toteuttaa ensisijaisesti priorisoimalla olemassa olevia määrärahoja, tehostamalla toimintaa sekä kohdentamalla toimenpiteet niihin ratkaisuihin, joiden päästövähennysvaikutukset ovat selkeästi osoitettavissa ja joiden kustannushyötysuhde on paras. Kauniaisten kaupunki ei pidä perusteltuna sellaista kustannuslisäystä, joka johtaisi kuntaosuuksien korotuksiin. Päästötavoitteiden edistäminen tulee sovittaa yhteen talouden tasapainottamisen, palvelutason turvaamisen ja HSL:n ydintehtävän kanssa.

Millä toimenpiteillä näkemyksenne mukaan HSL:n maksuvalmius turvataan: jäsenkuntien lisärahoituksella, ulkoisella lainanotolla tai muilla ratkaisulla?

Kauniaisten kaupungin näkemyksen mukaan HSL:n maksuvalmius tulee ensisijaisesti turvata HSL:n oman talouden toimenpiteillä: kustannusten hallinnalla, menojen priorisoinnilla sekä taloussuunnittelun realistisuutta parantamalla. Jäsenkuntien lisärahoitusta ei tule pitää ensisijaisena ratkaisuna maksuvalmiuden turvaamiseen, sillä kuntien taloudellinen tilanne ei mahdollista uusia menolisäyksiä. Lisäkorotukset julkisen liikenteen palveluun tarkoittaisivat leikkauksia muista kunnan palveluista.

Maksuvalmiuden turvaamisessa tulee arvioida ensisijaisesti mahdollisuudet menojen ajoituksen tarkasteluun, investointien ja kehittämistoimien priorisointiin, käyttötalouden tehostamiseen sekä lippu- ja muiden tulojen vahvistamiseen. HSL:n tulee varmistaa, että lipputulo- ja matkustajamääräennusteet ovat realistisia ja että taloussuunnittelussa varaudutaan riittävästi poikkeamiin ilman äkillisiä vaikutuksia jäsenkuntien maksuosuuksiin.

Mikäli maksuvalmiuden turvaaminen edellyttää ulkoista lainanottoa, tulee sen olla viimesijainen ja huolellisesti perusteltu vaihtoehto. Lainanoton vaikutukset HSL:n pitkän aikavälin talouteen, lyhennyksiin ja korkokustannuksiin tulee arvioida avoimesti ennen päätöksentekoa. Kauniaisten kaupunki korostaa, että maksuvalmiuden ratkaisut eivät saa johtaa pysyvään kustannustason nousuun tai jäsenkuntien maksuosuuksien kasvuun.

---

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 60 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

---

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSL:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSL -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027-2029.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

HSL lausuntopyyntö  
HSL Alustava talous- ja toimintasuunnitelma 2027-2029

Jakelu:

Kaupunginhallitus  
HSL -kuntayhtymä

KH 07.09.2026

274/00.04.01.02/2026

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää antaa HSL:n hallitukselle yhdyskuntavaliokunnan esityksestä ilmenevän lausunnon HSL -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027-2029.

Päätös:

Oheismateriaali:

HSL lausuntopyyntö  
HSL Alustava talous- ja toimintasuunnitelma 2027-2029

Jakelu:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL)

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 61

25.08.2026

07.09.2026

12

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027-2029

YLV 25.08.2026 § 61

#### Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234

kuntatekniikkapäällikkö Anna Ahtila, puh. 050 544 6427

kuntatekniikan projektiasiantuntija Stefan Tammilehto, puh. 040 482 4727

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

#### Taustaa

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

HSY:n hallitus päätti kokouksessaan 12.6.2026, kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti, pyytää 31.8.2026 mennessä jäsenkuntien lausunnot alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029. Kauniaisten kaupunki on saanut lausunnon jättämiselle lisää aikaa siten, että lausunto tulee jättää HSY:lle 8.9.2026 mennessä. Alla ote kokouksesta.

<https://hsy10.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting&id=2026223>

Esityslistan **oheismateriaalina** on lausuntopyyntö sekä alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027–2029. Aineistot löytyvät myös HSY:n internet-sivuilta kohdasta *esityslistat ja pöytäkirjat* eteenpäin:

<https://www.hsy.fi/hsy/organisaatio/paatoksenteko/>

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän strategia tarkistetaan aina hallituskauden vaihtuessa. HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2027–2029 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n hallituksen esittämään strategiaan 2035, josta yhtymäkokous päättää marraskuussa 2026. Tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat myös jäsenkuntien omistajaohjauksen tavoitteisiin.

Lausunnon kohteena on luonnos HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029, jätehuollon ja vesihuollon investointiohjelmat vuosille 2027-2046, Verkostojen tila ja saneeraustarpeet 2026 -selvitys sekä HSY strategia 2035 -luonnos. HSY on valmistellut uuden *Strategia 2035:n* kaudelle 2027-2035.



Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 61

25.08.2026

07.09.2026

### Yhteenvedo HSY:n strategia 2035 – luonnoksesta

HSYn uusi strateginen suunta kokoaa keskeiset tavoitteet yhdeksi johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Strategiset painopisteet ovat *turvallisuus, talous ja vastuullisuus*. Strategisten päämäärien seuranta tapahtuu mittareiden kehittymisen raportoinnilla sekä ohjelmien etenemisen ja niihin liittyvien toimenpiteiden toteutumisen raportoinnilla.

Strategian toteuttaminen edellyttää sitoutunutta henkilöstöä, toimivaa yhteistyötä jäsenkuntien kanssa ja pitkäjänteistä päätöksentekoa. Näillä lähtökohdilla HSY kehittää työtään kestävän, toimivan ja turvallisen pääkaupunkiseudun hyväksi.

Strategian 2035 kolmella pääpainopisteellä on yhteensä yhdeksän kehitysteemaa:

**Turvallisuus:** *Toimintavarmuus, toiminnan jatkuvuus, varautuminen ja resilienssi*

*Turvallisuuskulttuuri ja -osaaminen  
Tietoturva ja fyysinen turvallisuus*

Turvallisuusohjelmassa turvataan arjen toimivuus kaikissa olosuhteissa osana yhteiskunnan kriittistä infrastruktuuria – keskiössä toimintavarmuus ja toiminnan jatkuvuus. Toimintaan kohdistuviin häiriöihin pyritään varautumaan ennakoivasti, ja kykyä toimia poikkeustilanteissa sekä palautua vakavista häiriöistä vahvistetaan suunnitelmallisesti. Varautuminen on järjestelmällistä ja pohjautuu säännölliseen harjoitteluun, häiriötilanteiden nopeasti toimivaan hallintaan sekä hallittuun palautumiseen.

**Talous:** *Talouden tasapaino ja saneerausvelan hallinta  
Sujuvat ja tehokkaat prosessit sekä kustannustietoisuuden kulttuuri*

*Hankintojen kehittäminen*

Talousohjelmassa pyritään varmistamaan HSY:n talouden kestävyys ja tasapaino pitkällä aikavälillä. Omavaraisuutta lisätään ja velkaantumista hillitään tulorahoituksen, käyttötalouden ja investointien muodostamaa kokonaisuutta hallitsemalla. Vesihuoltoverkoston saneeraus-investointeja lisätään suunnitelmallisesti, jotta saneerausvelan kasvu estetään ja toimintavarmuus turvataan pitkällä aikavälillä. Palvelut tuotetaan asiakkaille laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

**Vastuullisuus** *Ilmastovaikutusten ja sekajätteen määrän vähentäminen  
Vastuulliset hankinnat  
Perustehtävissä kehittyminen ja vastuullinen johtaminen*

Vastuullisuusohjelmassa edistetään puhtaampaa ja kestävämpää tulevaisuutta yhdessä henkilöstön, asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa. Toiminnan ilmasto- ja ympäristövaikutuksia sekä syntyvän sekajätteen määrää vähennetään

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 61

25.08.2026

07.09.2026

järjestelmällisesti osana perustehtävien toteuttamista. Samalla asukkaita ohjataan vastuulliseen kulutuskäyttäytymiseen viestinnän, neuvonnan ja erilaisten kannustavien ratkaisujen avulla. Kaikessa toiminnassa pääpaino on korostaa läpinäkyvyyttä, vastuullisuutta ja luotettavaa toimintatapaa.

#### Yhteenvedo toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029 perustuu HSY:n uuteen strategiaan vuoteen 2035 sekä omistajaohjaustavoitteisiin. Toiminta- ja taloussuunnitelma integroi uuden strategian strategiset painopisteet ja omistajaohjaustavoitteet yhdeksi ohjattavaksi kokonaisuudeksi, jossa yhteiset mittarit ja tavoitetaulukot varmistavat läpinäkyvän, johdonmukaisen ja tavoitteisiin kytkeytyvän seurannan.

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa vuosille 2027–2029 tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen, talouden tasapaino sekä omistajaohjaustavoitteet. Omistajaohjaustavoitteisiin sisältyy tuottavuuden parantaminen ja talouden tasapainon tavoitteet, kestävyystavoitteet, vesihuollon toimivuuden parantamistavoitteet sekä asiakastytyväisyydestä tavoitteet.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesihuollon ja jätehuollon hintamuutokset.

Talousarviovuosille 2027-2029 on käytetty yleisenä kustannustason muutoksena 2,0 %, ellei tarkempaa ennustetta hintamuutoksista ole ollut käytettävissä. Maailmantalouden epävarmuudet sekä kustannusten nousupaineet ovat tuoneet ennakoitavuuteen haastetta ja voivat vaikuttaa HSY:n talous- ja toimintasuunnitelmakauden lukuihin.

Vesi- ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n keväällä 2026 laaditun ja hyväksymän 20 vuoden investointiohjelmaan. TTS:ssa 2027–2029 investointeihin on esitetty tehtäväksi vuosittaisia tarkennuksia. Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella korkealla tasolla, ja useita merkittäviä hankkeita käynnistyy HSY:n ja jäsenkuntien toimesta. Jätehuollon investoinneilla on tavoitteena kehittää ja ylläpitää jätehuollon palveluita, käsittelyprosesseja ja infrastruktuuria sekä panostaa uusiin Sortti-asemiin, kalustoon ja jätteenkuljetuksen logistiikan uudistamiseen.

#### *Toiminta:*

HSY:n verkostoon pumpatun veden määrän arvioidaan hitaasti kasvavan suunnittelukaudella - TTS kaudelle ennustetaan maltillista 0,3 % vuosikasvua. Vesihuolto on vuodesta 2026 siirtynyt raporttoimaan verkostoon pumpattua vesimäärää. Laskutettu vesimäärä on vuosittain asiakkailta laskutettu volyymi.

Jätevesimäärä vaihtelee paljon vuotuisten sademäärien mukaan ja voi olla ennustetta selvästi suurempi tai pienempi. Sademäärä vaikuttaa jätevesimäärään enemmän kuin esim. viemäröintialueen liittyjien määrä. Jätevesien lika-ainekuorma on virtaamaa kiinteämmin sidoksissa liittyjämäärään. Lika-

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 61

25.08.2026

07.09.2026

ainekuorman pitkän aikavälin vuotuinen kasvuennuste on parametrissa riippuen 0,5 % - 1,6 %. Nämä luvut perustuvat toisaalta HSY:n jätevedenpuhdistamojen viemärintialueen väestönkasvuennusteeseen, toisaalta todettuun kehitykseen.

Vesihuollon toimintaympäristö kehittyy omistajakaupunkien kasvun rinnalla ja siihen vaikuttaa vahvasti talouden suhdanne ja rakentamisen volyymit. Viime vuosien asuinrakentamisen suhdanne on ollut huomattavan alavireinen. Vuodelle 2026 ennustettiin käännettä ja asuntokaupassa on ollut pientä piristymistä, mutta globaali geopoliittinen ilmapiiri on suosinut varovaisuutta. Tämä tekee lähivuosien ennustamisesta edelleen haastavaa. Vesihuollon toiminnalle on tyypillistä, että sitä ohjaa myös kiristynyt sääntely.

Vaatimuksia toiminnan kehittämiseksi ja varmentamiseksi tulee säännöllisesti lainsäädännön kautta ja niihin pyritään vaikuttamaan. Vuoden 2026 alusta voimaan astunut vesihuoltolain uudistaminen tuo uutena esimerkiksi omaisuuden hallinnan suunnittelun sääntelyn sekä nostaa esiin aikaisempaa selvemmin sitä, että vesilaitoksen tulee pystyä rahoittamaan toimintansa ja omaisuuden tilan kestävän hallintansa kerätyillä asiakasmaksuilla. Suunnittelu-kaudelle kohdistuu myös NIS2- ja CER-lainsäädäntöjen käyttöönotto ja implementointi osaksi vesihuollon toimintaa sekä kokonaisturvallisuuden kehittämishankkeita, joiden merkitys korostuu nykyisen kaltaisessa maailmantilanteessa.

HSY:n vesihuollon asiakasmäärät ja käyttömaksutulot sekä kerrosneliömetrit ja perusmaksutulot kasvavat pitkällä aikavälillä toiminta-alueen laajentuessa ja tiivistyessä, vaikka asukaskohtaisen vedenkulutuksen trendi onkin pitkällä aikavälillä laskeva. Vesihuollon maksurakenteen kehittäminen ja seuranta jatkuu TTS-kaudella, jotta suunniteltu pitkän aikavälin tulokertymä voidaan varmistaa, velkaantumista hallita ja omavaraisuusastetta vahvistaa suunnitellusti.

Vuonna 2027 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 94,6 miljoonaa m<sup>3</sup> ja laskutettavan vedenmyynnin 78,1 miljoonaa m<sup>3</sup>. Jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 152,5 miljoonaa m<sup>3</sup>. Kaikissa luvuissa on maltillista kasvua.

Kiinteistöjen astiatyhjennysmäärän (kpl) arvioidaan pysyvän tasaisena koko TTS-kauden ajan noin 9,1 miljoonassa tyhjennyksessä. Sekajätetyhjennysten arvioidaan vähenevän noin yhden prosentin verran vuosittain ja vastaavasti kierrätettävien jätteiden osuuden kasvavan noin prosentin kunkin jätelajin osalta. Kokonaisjättemäärä on TTS jaksolla laskusuhdanteinen. Suurin vaikutus on sekajätteen määrän laskulla, jonka arvioidaan olevan noin 3000 tn vuodessa. Kierrätettävien jätteiden määrän kasvu ei korvaa tätä eroa, sillä biojätettä lukuun ottamatta ko. jätelajit ovat kevyitä. Kiinteistöjen jätehuollon toimintaympäristössä ei arvioida tapahtuvan suuria toimintaan vaikuttavia muutoksia TTS kauden aikana.

Laitekannan ikääntyminen nostaa kunnossapitokustannuksia. Suunnittelukaudella keskitytään toiminnan tehostamiseen, uusien tulovirtojen

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 61

25.08.2026

07.09.2026

kehittämiseen ja Ekomo-yritysyhteistyöhön. Lähiympäristön asukkaiden kanssa jatketaan aktiivista sidosryhmätyötä.

Ämmässuon jätteiden kokonaismäärän arvioidaan pysyvän ennallaan, vaikka biojätteen, lietteen, kuonan ja paalattavan jätteen määrät hieman kasvavat vuonna 2027. Sortti-asemien asiakasmäärän arvioidaan edelleen kasvavan. TTS-kauden keskeisenä tavoitteena on sujuvoittaa asemien toimintaa eri keinoin siten, että vältetään erityisesti kevät- ja syyssiivousten aikaiset ruuhkat ja tasataan asemien kuormitusta. Lisäksi varaudutaan uuden aseman tontin hankintaan, kaavoitukseen ja luvitukseen.

Uudistetussa ilmanlaatudirektiivissä asetetaan aiempaa tiukemmat raja- ja tavoitearvot useille ilmansaasteille, joilla on merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen. Direktiivin tiukkeneminen lisää velvoitteita ilmansuojelutyöhön ja sen suunnitteluun sekä edellyttää laajaa yhteistyötä, toimenpiteitä ja riittäviä resursseja. HSY:llä on hyvät valmiudet vastata uusiin vaatimuksiin ja tukea kaupunkien ilmansuojelutyötä.

#### *Henkilöstö:*

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu henkilöstösuunnitelmassa 2026–2028. Henkilöstö-suunnitelman vuoden 2027 keskimääräinen henkilöstömäärä noudattaa linjausta, että henkilöstömäärä ei nouse – HSY pystyy vastaamaan tulevaisuuden edellyttämiin muutoksiin ensisijaisesti tehtävien muutoksilla ja vain perustellusta syystä henkilöstömäärä voi nousta. Vuoden 2027 keskimääräinen henkilöstömäärä on suunnitelmassa yhteensä 833,4 henkilötyövuotta. Henkilöstösuunnitelma päivitetään syksyn lopullisen toiminta- ja taloussuunnitelman yhteydessä.

#### *Käyttötalous:*

HSY:n toimintatuotot vuonna 2027 ovat 552,9 miljoonaa euroa, mikä on 27,6 miljoonaa (5,2 %) enemmän vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna.

Vesihuollon käyttömaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 5 % ja suunnitelmavuosille 2028 4 % ja 2029 3 % korotusta. Perusmaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 8 %. Suunnitelmavuosien 2028 ja 2029 vastaavat korotukset ovat 6 % vuosittain. Jätehuollon tulokertymää lisää erityisesti hinnankorotukset astiantyhjennysmäärien pysyessä lähes ennallaan. Jätehuollon hintoihin suunnitellaan talousarviovuodelle keskimäärin 2,6 % korotusta. Korotuksissa inflatio-oletama on 2%.

Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset sekä talousmallien mukaiset alustavat hintamuutokset. Laskutetun veden volyymin on pienentynyt useamman vuoden peräkkäin, kääntyen nousuun 2024. Vuoden 2025 laskutusvolyymin kasvu oli poikkeuksellisen suuri, sisältäen päivittynyttä tasausta aiempien vuosien kulutuksesta. TTS-kaudella ennustetaan kasvun olevan vuosittain noin 0,3 %. Vesihuollon maksujen painotuksia on

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 61

25.08.2026

07.09.2026

strategiatavoitteiden mukaisesti tarkistettu vastaamaan paremmin aiheuttamisperiaatetta.

Maksujen reaalikorotusten nousuun suurimpana syynä on erityisesti saneerausinvestointitason edellyttämän rahoituksen kattaminen täysimääräisesti asiakasmaksuilla ja omavaraisuusasteen hallittu parantaminen omistajaohjauksen mukaisesti. Liittymismaksukertymän ennuste on aikaisempaa hieman positiivisempi, mutta rakentamisen suhdanne-ennustaminen on edelleen haastavaa. Liittymismaksun yksikköhintaa korotetaan TTS kaudella 2027–2029 siten, että kerrostalojen ja muiden kiinteistötyyppien korotus on 2–10 % välillä. Tavoitteena on saavuttaa asteittain TTS-kaudella liittymismaksujen kustannusvastaavuus suhteessa aluerakentamisen kustannuksiin. Kaupunkien maksama korvaus yleisten alueiden hulevesistä tarkistettiin vuonna 2025. Sopimuksen puitteissa veloitus vuonna 2027 on yhteensä noin 9 milj. euroa.

Toimintakulujen arviointi TTS kaudelle 2027–2029 on vesihuollossa haastavaa, koska monet toimialan käyttämät huoltovarmuuden kannalta kriittiset hyödykkeet ovat läheisesti sidoksissa energian kustannustasoon. Tässä suunnitelmassa kustannuksiin on yleisesti budjetoitu 2 % inflaatiovarauma sekä henkilöstökuluihin yleiskorotukset.

Vesihuollon rahoituskulut ovat hieman laskeneet vahvistuneen kassan ja alentuneen korkotason myötä. Investointien tulorahoituksen arvioidaan olevan positiivinen vuosina 2027–2029, jolloin investoinnit kyetään kattamaan ilman lisävelanottoa tulorahoituksella ja lisävelkaantuminen saadaan taittumaan strategian tasapainoisen talouden fokusalueen tavoitteiden mukaisesti. Uutta ulkopuolista lainaa joudutaan nostamaan suunnitelmakaudella yhteensä noin 283 milj. euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 372 milj. eurolla.

Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan kasvavan TTS-kaudella. Tulokertymää lisää erityisesti hinnankorotukset astiantyhjennysmäärien pysyessä lähes ennallaan. Hinnoissa on laskettu keskimäärin 2,6 % korotus vuodelle 2027, ja talousarviovuonna tuotot lisääntyvät 2,0 % vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna. Vuosien 2028 ja 2029 tulokertymän lisäys johtuu lähinnä taksan tarkistamisesta tyhjennyskertojen pysyessä edelleen lähes samalla tasolla. Metallin ja sähkön hintoihin liittyy suurta epävarmuutta, mikä vaikuttaa näistä saataviin tuloihin. Jätevoimalan kuonan metallipitoisuus on laskenut, joka osaltaan pienentää raaka-aineista saatavia tuloja. Tavoitteena on säilyttää bio- ja kaatopaikkakaasusta tuotetun energian myyntitulot vuoden 2026 tasolla hyödyntämällä kaasun varastointia ja optimoimalla sähköntuotantoa taloudellisesti.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Maksuosuudet jaetaan jäsenkuntien asukasluvun suhteessa ja Kauniaisten osuus on 1 %. Kuntaosuuksilla katetaan se osuus seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoidosta aiheutuvista kustannuksista, jota ei voida kattaa tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella. Seutu- ja ympäristötiedon

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 61 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

toiminta perustuu jäsenkuntien tarpeisiin ja toiveisiin palveluista ilmastotyössä, ilmansuojelutyössä ja tietoyhteistyössä. Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen aiempien vuosien ylijäämäisistä tuloksista kertynyt kumulatiivinen ylijäämä hyvitetään laatimalla tulosalueen budjetti alijäämäiseksi siten, ettei kuntaosuuksia laskuteta täysimääräisinä. Vuoden 2026 tulosenrusteen mukainen kumulatiivinen ylijäämä on noin 0,552 milj. euroa. Seutu ja ympäristötiedon toimintatulojen arvioidaan olevan vuonna 2027 5,4 milj. euroa, joka on 2,5 % enemmän kuin vuoden 2026 ennuste. Toimintamenojen arvioidaan puolestaan kasvavan vuonna 2027 noin 2 % vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna. Seutu- ja ympäristötiedon tuloslaskelma on laadittu vuosille 2027 ja 2028 alijäämäiseksi, koska aiempien vuosien tilikauden ylijäämää suunnitellaan käytettävän etupanotteisesti TTS-kaudella.

Vuonna 2027 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,3 milj. euroa, jossa aikaisempien vuosien ylijäämähyvitystä on 552 000 euroa. Kauniaisten kuntaosuuksien suunnitelmakaudella on 43 000 euroa v. 2027, 48 000 euroa v. 2028 ja 49 000 euroa v. 2029. Osuus budjetoidaan ympäristötoimen käyttötalousarvioon.

HSY:n toimintamenot vuonna 2027 ovat 231,5 milj. euroa, joka on 3,9 milj. (1,7 %) euroa enemmän kuin vuoden 2026 ennusteessa. Toimintamenojen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset.

Vuonna 2027 toimintakuluista noin 52 % koostuu palveluiden ostoista kuten jätteen kuljetuspalvelujen ostoista, IT-kuluista, asiantuntijapalveluista sekä rakentamis- ja kunnossapitopalveluista. Henkilöstökulujen osuus on noin 26 %, materiaalihankinnat 15 % sekä muut kulut 7 %. Henkilöstökuluihin sisältyy palkkaratkaisun vaikutukset; 3,9 % vuodelle 2027, 2,6 % vuodelle 2028 ja 2 % vuodelle 2029.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate talousarviovuonna 2027 on 324,6 milj. (58,7 %) euroa, kun sen vuonna 2026 ennustetaan olevan 300,8 milj. (57,3 %) euroa. Ero johtuu suurelta osin myyntituottojen arvioidusta kasvusta vuonna 2027. Hintamuutokset vaikuttavat myyntituottoihin positiivisesti suunnitelmakaudella. Suunnitelmavuonna 2028 toimintakate paranee ja on 341,1 milj. (59,4 %) euroa ja vuonna 2029 355,0 milj. (60,0 %) euroa.

Nettorahoituskulut vuonna 2027 ovat 79,1 milj. euroa. Korkokuluista 53,7 milj. euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Peruspääoman korko, jota jäsenkunnat alkoivat periä vuodesta 2021, oli vuosina 2023–2024 1,0 % ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 200 000 euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä vuosille 2027–2029. Suunnitelmakauden aikana nettorahoituskulut kääntyvät pieneen nousuun ollen vuonna 2028 79,4 milj. euroa.

Talousarviovuoden 2027 tilikauden ylijäämä on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen, varausten muutosten ja

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 61

25.08.2026

07.09.2026

tuloverojen jälkeen 61,4 milj. euroa ylijäämäinen, vuonna 2028 72,5 milj. euroa ylijäämäinen ja vuonna 2029 79,2 milj. euroa ylijäämäinen.

Toimintaympäristön epävarmuudet heijastuvat HSY:nkin toimintaan ja tulokseen. Tuottavuuden kehittymistä kuvaa toimintamenojen ja jäsenkaupunkien asukasmäärän suhde. Tuottavuustavoitteena on 1,5 % vuotuinen parannus. Tuottavuus ilmoitetaan ilman merkittäviä kertaluonteisia eriä vuoden 2021 rahassa siten, että inflaation vaikutus on poistettu. Väkiluvun arvioidaan kasvavan keskimäärin 1,1 % vuosivauhdilla suunnittelukaudella 2027–2029.

#### *Investoinnit*

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit toteutetaan keväällä 2026 laaditun 20 vuoden investointiohjelman mukaisesti.

Vuonna 2027 investoinnit ovat yhteensä 216,6 miljoonaa euroa, josta 196,8 miljoonaa on vesihuollon ja 17,5 miljoonaa jätehuollon investointeja. Muut investoinnit ovat yhteensä n. 2,2 milj. euroa.

Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella korkealla tasolla johtuen pääosin jäsenkuntien edelleen korkeana säilyvästä infrastruktuuri-investointien tasosta. Lisäksi HSY:n omien investointien osalta korostuvat verkostosaneeraukset sekä turvattu juomavesiteemaan liittyvät hankkeet. Tavoitteena on määrätietoisesti nostaa saneerausinvestointien määrää vuositasolla. Keskeisiä projekteja ovat vesihuoltotunnelit, verkostosaneeraukset sekä veden- ja jätevedenkäsittelyn kehittäminen. Lisäksi käynnistymässä on suuria infrahankkeita, kuten raitiotiet ja Ilmalan vesitornin saneeraus.

Jätehuollossa investoinnit kohdistuvat alue- ja käsittelypalveluiden ylläpitoon, ympäristölupavelvoitteiden täyttämiseen sekä toiminnan turvallisuuden ja ympäristökestävyyden varmistamiseen. Suunnitelmakaudella toteutetaan Sortti-asemien ja käsittelylaitosten vuosittaisia korjaus-, ylläpito- ja kalustoinvestointeja sekä varaudutaan uuden Sortti-aseman toteutukseen.

#### *Rahoitus:*

Vuoden 2026 lopussa perustamislainoista HSY:n jäsenkunnilta on jäljellä pitkäaikaista lainaa yhteensä 990 miljoonaa euroa, joita lyhennetään vuosina 2027–2029 suunnitelman mukaisesti. Lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2026 lopussa ennusteen mukaan noin 824 milj. euroa, mikäli vuoden 2026 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti. Myös pitkäaikaiset lainat ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta vähenevät suunnitelmakaudella.

Toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan kääntyvän positiiviseksi vuodesta 2027 alkaen. Tulorahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan nykyisten lainojen lyhennyksiä, joten TTS-kaudella joudutaan nostamaan edelleen uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 324 milj. euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 381

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 61

25.08.2026

07.09.2026

milj. eurolla, josta 95,8 milj. euroa on jäsenkuntalainojen lyhennyksiä. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 870 milj. euroa. Uudessa strategiassa tasapainoinen talous on yhtenä merkittävänä fokusalueena. Toimintamenojen kehittymistä on tarkasteltu huolellisesti. Talouden tasapainottaminen on edellyttänyt tuottavuusohjelman lisäksi asiakasmaksujen korotuksia kummallakin toimialalla kuten aiemmin selostettu.

HSY:n oma pääoma kasvaa vuosina 2027–2029 tilikausien ylijäämien kasvaessa. Lisäksi pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä vähenee, kun tulorahoituksella voidaan lyhentää lainoja.

Suunnitelmakaudella omavaraisuusaste vahvistuu strategisten tavoitteiden mukaisesti. Viimeisimmässä tilinpäätöksessä 2025 omavaraisuusaste oli 27,6 % ja omavaraisuusasteen arvioidaan saavuttavan 35% tason vuoden 2029 loppuun mennessä.

#### Esitys lausunnoksi

Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027–2029 muodostaa tasapainoisen ja vastuullisen kokonaisuuden muuttuvassa toimintaympäristössä. Toiminta- ja taloussuunnitelman 2027–2029 tavoitteet perustuvat johdonmukaisesti päivitetyn Strategia 2035 päämäärien ympärille tukien niitä. HSY ja Kauniainen jakavat omissa strategioissaan vastuullisen investointien hallinnan, talouden tasapainottamisen ja johtamisen tehokaan ja vastuullisen kehittämisen.

On myönteistä, että HSY vastaa kunnallistekniikan ikääntymiseen nostamalla verkostojen saneerausinvestointien tasoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Vesihuoltoverkoston aktiivinen saneeraaminen on välttämätöntä toimintavarmuuden turvaamiseksi, verkostohäviöiden minimoimiseksi ja saneerausvelan kasvun taittamiseksi pitkällä aikavälillä.

Epävakaan maailman aikaan, kun usealla tasolla huomio on kiinnittynyt kriisi- ja poikkeusolojen synnyttämiin varautumistarpeisiin, on hyvä myös tarkastella perustehtävien toimivuutta ja kehittämistä, ilmastoa unohtamatta. Vesihuolto on yksi yhteiskunnan kriittisimmistä toiminnoista ja sen tulee toimia kaikissa tilanteissa. Ilmastovaikutusten pienentäminen omien ilmasto- ja ympäristöpäästöjen vähentämisen kautta, tuotantoprosesseja kehittämällä ja ohjaamalla tiedottamisen keinoin mm. kotitalouksien sekajätteen määrän vähenemiseen, on keskeistä tulevaisuuteen investoimista.

Verkostojen ja laitteistojen tavoitteellinen saneeraaminen on erittäin keskeistä myös koko pääkaupunkiseudun huoltovarmuuden ja yhteiskunnan kriisinsietokyvyn kannalta. Muuttuneessa turvallisuusympäristössä kriittisen infrastruktuurin, kuten vedenhankinnan ja jätevesihuollon, häiriöttömyys ja varautuminen poikkeusoloihin painottuvat entisestään. Hyväkuntoinen, ylläpidetty ja säännöllisesti uusittu verkosto vähentää vakavien putkirikkojen ja



Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 61

25.08.2026

07.09.2026

laajojen jakeluhäiriöiden riskiä, parantaa varajärjestelmien toimintavarmuutta sekä varmistaa puhtaan talousveden saatavuuden ja jätevesien turvallisen käsittelyn myös haastavissa häiriötilanteissa.

Investointien onnistunut toteuttaminen edellyttää tiivistä ja saumatonta yhteistyötä jäsenkaupunkien kanssa. Erityisen tärkeää on tehokas ajankäyttö sekä kaupunkien näkökulman huomioiminen hankkeiden aikataulutuksessa. Aina kun mahdollista ja rationaalista, tulee hankkeet yhteensovittaa jäsenkaupunkien muun maankäytön ja kunnallistekniikan rakentamisen kanssa. Yhteistyön ja vuorovaikutuksen kehittäminen onkin ensisijaisen tärkeää. Erityisesti investointi- ja saneeraushankkeiden suunnittelu tiiviissä yhteistyössä korostuu hankemäärien kasvaessa kaupunkien katuverkoilla.

Saneeraustöiden määrän kasvaessa katuverkolla, on näillä yleisillä alueilla tehtävissä rakennustöissä kiinnitettävä riittävästi huomiota rakennusaikaisiin haittoihin, kuten liikenne- ja esteettömyysjärjestelyihin, meluun sekä asukkaille ja elinkeinoelämälle aiheutuviin häiriöihin. Huolellisella ennakosuunnittelulla ja avoimella viestinnällä haitat voidaan minimoida ja paremmin hallita sekä varmistaa katualueiden sujuva ja turvallinen käyttö myös työmaiden aikana.

Hankkeiden aikataulutus ja ajallinen yhteensovitus kaupungin töiden kanssa olisi tärkeää ja vähentää asukkaille ja muille liikkujille muodostuvaa haittaa ja lisää turvallisuutta. Kauniaisten alueella alueverkosto laajenee verrattain pienimuotoisesti ja HSY on ollut kiitettävällä tasolla osallisena hankkeissa. Yhteistyön tärkeys tulee korostumaan myös EU:n yhdyskuntajätevesidirektiivin mukaisen kunnan hulevesien hallintasuunnitelman laatimisen yhteydessä, joka vaatii tiivistä yhteistyötä HSY:n ja Kauniaisten välillä.

Saneerausten kasvun kanssa on suunnitelmassa kiinnitetty asianmukaisesti huomiota tarkkaan taloudenpitoon ja kokonaistaloudellisuuden vahvistamiseen. Talouden tasapainottamista tukevat pitkän aikavälin linjaukset tulo- ja menojen vahvistamisesta, käyttötalouden hallinnasta sekä tuottavuuden parantamisesta ovat perusteltuja kuntayhtymän vakavaraisuuden säilyttämiseksi. Hakemalla tasapainoa investointitarpeiden, omavaraisuusasteen parantamisen ja velkaantumisen hallinnan välille, luodaan kestävä pohja pääkaupunkiseudun kriittisen infrastruktuurin ja palvelujen kehittämiselle myös tulevaisuudessa. Seudun vesijohtoverkoston ikä huomioon ottaen, ei ole realistista edelleenkään vaatia HSY:ltä samanaikaisesti saneerausvelan tuntuva pienentämistä ja tariffien reaalisten hinnankorotusten välttämistä kokonaisuudessaan. Käynnissä olevat jäsenkuntien alueiden suuret infrahankkeet nostavat myös HSY:n investointitarpeita ja -kustannuksia.

Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakaudella jatkuu edelleen korkealla tasolla. HSY joutuu nostamaan suunnitelmakaudella edelleen uutta ulkopuolista lainaa (283 milj. €). Lainojenlyhennyssuunnitelmien pohjalta on positiivista, että kokonaisuutena pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä tulisi vähenemään. Tasapainoinen talous on uudessakin strategiassa yhä merkittävänä painopisteenä ja toimii suuntaviivana tasapainoiseen tulevaisuuteen. HSY on jatkanut omistajakuntien asettaman haasteen tunnollista

Yhdyskuntavaliokunta  
Kaupunginhallitus

§ 61

25.08.2026

07.09.2026

käsittelyä ja talouden osalta näköpiirissä on positiivista kehitystä. Toiminnan rahoitus perustuu osittain kuitenkin edelleen vuosittaiseen ja jatkuvaan uuden ulkopuolisen lainan nostamiseen, mikä toimii haasteena omavaraisuusasteen kehitykselle.

HSYn toiminta- ja taloussuunnitelmassa sekä vesihuollon investointiohjelmassa esitetyt asiakasmaksujen korotukset ovat verrattain suuria, mutta tarpeellisia erityisesti kriittisen infrastruktuurin toimintavarmuuden näkökulmasta. HSY:n esittämä tavoite talouden tasapainottamiseksi sekä omavaraisuusasteen kasvattamiseksi on kannatettava. Tavoitteena saneerausinvestointi-tason rahoituksen kattaminen täysimääräisesti asiakasmaksuilla ja omavaraisuusasteen omistajaohjauksessa edellytetty parantaminen luo hyväksyttävät perustelut asiakasmaksujen korotuksien toteuttamiselle kummallakin HSY:n toimialalla. Omavaraisuusasteen parantaminen nykyisestä n. 26% (2026) - 2029 tavoitteeseen (32,3%) vaatii vakaita taloudellisia toimia ja pitkäjänteisyyttä.

Yhteenvedona voidaan Kauniaisten osalta todeta että HSY on toiminut vastuullisesti ja panostanut taloudenpitoon - talouden tasapainottaminen, investointien ohjaaminen ja tiekartan rakentamisessa tulevaisuutta varten. HSY:n ja Kauniaisten välinen yhteistyö on kadunrakennustöiden ja vesihuoltoinvestointien yhteensovituksen osalta toiminut hyvin ja yhteistyö on edelleen ollut vahvalla tasolla.

Edelleen tulisi jatkossakin velkaantumista kaikin tavoin pyrkiä vähentämään, mutta HSY on osoittanut lisävelkaantumisen taittamisen tasapainoisen taloudenpidon avulla olevan yksi kauden päätavoitteista.

HSY on kiinnittänyt kiitettävästi huomiota Kauniaisten edellisen lausunnon nostoihin rahoituksen tasapainon tavoittelusta tulorahoituksen keinoin. Hinnankorotukset ovat tuntuvia, mutta investointitarpeitakin on lähitulevaisuudessa runsaasti. 20 vuoden investointiohjelma toimii hyvänä ohjenuorana ja auttaa hankkeiden priorisoinnissa – näin parannetaan investointitarpeen- ja kustannusten ennustamista, taloudenpitoa pitkällä aikavälillä ja saavutetaan tehokkaammin tavoite tasapainoisesta taloudesta.

Edellisessä lausunnossa Kauniainen esitti yhteistyön syventämistä kaupunkilähtöisten hankkeiden toteuttamisessa, ja käytäntö on osoittanut tavoitteen myös toteutuneen. Yhteistyön sujuvuus ja tiedonkulku on osaltaan kehittynyt ja tähän tulee molempien osapuolten panostaa tulevaisuudessakin. Nyt ja jatkossakin kaupunki edellyttää HSY:n urakoissa erityisesti huomion kiinnittämistä ympäristöarvoihin, puiden kaatamisen välttämiseen ja yleisellä tasolla selkeään, kattavaan ja ennakoivaan kaksikieliseen tiedottamiseen kaikissa hankkeissa.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSY:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSY –kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja

---

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| Yhdyskuntavaliokunta | § 61 | 25.08.2026 |
| Kaupunginhallitus    |      | 07.09.2026 |

---

taloussuunnitelmasta vuosille 2027-2029 ja uudesta Strategia 2035 -  
luonnoksesta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Oheismateriaali:

HSY lausuntopyyntö 310/2026  
HSY –kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029  
HSYn strategia 2035 -luonnos

Jakelu:

Kaupunginhallitus

KH 07.09.2026

310/00.04.01.02/2026

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää antaa HSY:n hallitukselle yhdyskuntavaliokunnan  
esityksestä ilmenevän lausunnon HSY –kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja  
taloussuunnitelmasta vuosille 2027-2029 ja uudesta Strategia 2035 -  
luonnoksesta.

Päätös:

Oheismateriaali:

HSY lausuntopyyntö 310/2026  
HSY –kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029  
HSYn strategia 2035 -luonnos

Jakelu:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

13

Talousjohtajan viran julistaminen haettavaksi

KH 07.09.2026

374/01.01.01.01/2026

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Christoffer Masar, puh. 050 411 0163  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yleishallinnon talouspalveluiden tulosaluetta johtaa talousjohtaja (vakanssi 120001).

Kauniaisten kaupungin talousjohtaja on irtisanoutunut ja virkasuhde on päättynyt 31.8.2026.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin. Talousjohtajan toistaiseksi voimassa olevan viran täyttää hallintosäännön 35 §:n mukaan kaupunginhallitus.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan talousjohtajan kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta päättää kaupunginhallitus.

Talousjohtaja toimii kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa ja kuuluu kaupungin johtoryhmään. Talousjohtaja vastaa kaupungin talouden kokonaisohjauksesta, rahoituksesta ja maksuvalmiudesta, taloussuunnittelun laadusta ja taloudellisen päätöksenteon tukemisesta. Talousjohtaja vastaa myös kaupunkikonsernin talousohjauksesta ja konserniraportoinnista sekä tukee kaupunginjohtajaa omistajaohjauksessa. Tehtävän tavoitteena on varmistaa kaupungin talouden kestävyys, läpinäkyvyys ja talouteen liittyvien strategisten tavoitteiden toteutuminen. Talousjohtaja kehittää talouden prosesseja ja toimintatapoja sekä toimii taloushallinnon tietojärjestelmien omistajana. Hän on taloushallinnon prosessien ja dokumenttien, kuten talousarvion, tilinpäätöksen ja osavuosisikastausten, omistaja. Talousjohtaja toimii tehtävässä talouspalveluiden tulosalueen esihenkilönä.

Hallintosäännön 14 §:n mukaan tulosaluepäälliköt valvovat ja koordinoivat tulosalueensa toimintaa ja vastaavat sen kehittämisestä, taloudesta ja toiminnasta sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Tulosaluepäälliköiden tulee olla virkasuhteessa.

Hallintosäännön 15 §:ssä on lisäksi määritelty viranhaltijoiden erityistoimivallasta. Talousjohtajan erityistoimivaltaan kuuluu saatavasta vapauttamiseen ja saatavan poistoon liittyviä kokonaisuuksia.

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

Viran kelpoisuusehdot olisivat:

- Soveltuva ylempi tiedekorkeakoulututkinto.
- Vähintään 5 vuoden kokemus kunnallis- tai julkishallinnon talousjohtamisesta.
- Kokemusta esihenkilö- tai johtamistehtävistä.

Viran kielitaitovaatimus määräytyy hallintosäännön 51 §:n 4) kohdan mukaisesti. Talousjohtajalta vaaditaan suomen ja ruotsin kielen hyvää suullista ja kirjallista taitoa.

Virassa noudatetaan kokonaistyöaikaa ja viran tehtäväkohtainen/tasopalkka on 7470 euroa sekä työkokemuksella maksimissaan 8 % riippuen henkilön kokemuksesta. Virka noudattaa kunta-alan yleistä virka- ja työehtosopimusta (KVTES).

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää

a) julistaa avoimena olevan talousjohtajan viran (vakanssi 120001) haettavaksi,

b) vahvistaa talousjohtajan viran kelpoisuusehdoiksi

- soveltuva ylempi tiedekorkeakoulututkinto,
- vähintään 5 vuoden kokemus kunnallis- tai julkishallinnon talousjohtamisesta,
- kokemusta esihenkilö- tai johtamistehtävistä.

c) todeta, että hallintosäännön 51 §:n 4) kohdan mukaisesti talousjohtajan kielitaitovaatimuksena on suomen ja ruotsin kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito,

d) vahvistaa viran palkkaukseksi 7470 euroa/kk,

e) todeta, että virassa noudatetaan kokonaistyöaikaa,

f) että virassa noudatetaan kuuden (6) kuukauden koeaikaa.

Kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän päätöksen osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Kaupunginhallitus

07.09.2026

14

Eron myöntäminen luottamustehtävistä (Palojoki)

KH 07.09.2026

245/00.00.01.00/2025

Lisätiedot:

hallintojohtaja Hanna Ormio, puh. 040 637 3683  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Risto Palojoella on 3.9.2026 saapuneen ilmoituksen mukaan pyytänyt eroa luottamushenkilötehtävistä henkilökohtaisista syistä.

Risto Palojoella on seuraavat luottamushenkilötehtävät Kauniaisten kaupungissa:

- Kaupunginvaltuusto, varavaltuutettu
- Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunta, jäsen
- Kiinteistö Oy Jermu, hallituksen jäsen
- Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia, hallituksen varajäsen

#### Kaupunginvaltuuston varavaltuutettu

Keskusvaalilautakunta määrää myöhemmin uuden varavaltuutetun ko. ryhmän viimeiseksi varavaltuutetuksi.

#### Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunnan jäsenyys

Hallintosäännön § 9:n mukaan hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunnassa on yhdeksän (9) jäsentä ja jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Valiokunnan varsinaiset jäsenet valitaan valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskuudesta, jollei valtuusto ennen valiokunnan nimeämistä toisin päättä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja

Tasa-arvolain 4a § mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee olla sekä miehiä että naisia kumpiakin vähintään 40 %. Tasa-arvolain vaatimusten osalta jäseniä ja varajäseniä on tarkasteltava erikseen. Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunnassa tämä tarkoittaa, että vähintään neljän jäsenen sekä neljän varajäsenen tulee olla toista sukupuolta.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunnan kokoonpano (KV 9.6.2025 § 36) on ollut seuraava:

|     | <b>Varsinaiset jäsenet</b> | <b>Puolue</b> | <b>Henkilökohtaiset varajäsenet</b> | <b>Puolue</b> |
|-----|----------------------------|---------------|-------------------------------------|---------------|
| PJ  | Ritva Häyrynen-Immonen     | Kok.          | Darja Mononen                       | Kok.          |
| VPJ | Patrick Nysten             | RKP           | Claes Björkstén                     | RKP           |
|     | Virva Wahlstedt            | Kok.          | Topias Laine                        | Kok.          |
|     | Ann-Charlotte Schalin      | RKP           | Nishtman Kalhori                    | RKP           |

Kaupunginhallitus

07.09.2026

|                       |      |                   |      |
|-----------------------|------|-------------------|------|
| Matti Kauppila        | Kok. | Matti Kivinen     | Kok. |
| Marjukka Nyberg       | RKP  | Lotta Silfverberg | RKP  |
| Risto Palojoki        | Kok. | Jaana Hyvärinen   | Kok. |
| Tobias Althoff        | RKP  | Patrik Limnell    | RKP  |
| Minna Aitola-Helkkula | SDP  | Irmeli Virkkula   | SDP  |

Kiinteistö Oy Jermun hallituksen jäsenyys

Kaupunginhallitus päätti 25.5.2026 § 83 Kiinteistö Oy Jermun varsinaista yhtiökokousta varten esittää, että Risto Palojoki valitaan yhtiön hallitukseen. Kiinteistö Oy Jermun varsinainen yhtiökokous valitsi 27.5.2026 Risto Palojoen yhtiön hallituksen jäseneksi.

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian hallituksen varajäsenyys

Kuntayhtymän perussopimuksen 11 §:n mukaan kuntayhtymällä on hallitus, jossa on yhdeksän (9) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Hallitukseen valitaan Espoon kaupungista kuusi (6) jäsentä, Kirkkonummen kunnasta kaksi (2) jäsentä ja Kauniaisten kaupungista yksi (1) jäsen.

Kuntayhtymän hallintosäännön 8 §:n mukaan kuntayhtymällä on perussopimuksen mukaan yhtymähallitus, johon yhtymäkokous valitsee toimikaudekseen yhdeksän (9) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä määrää varsinaisista jäsenistä yhden yhtymähallituksen puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Kaupungin hallintosäännön 19 §:n mukaan kaupunginhallitus nimeää jäsenet kuntayhtymien, yhtiöiden ja muiden yhteisöjen hallintoelimiin silloin, kun kaupungilla asianomaisten sääntöjen tai sopimusten mukaan on siihen oikeus, sekä antaa ohjeet kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kaupunginhallitus päätti 1.9.2025 § 151 Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian yhtymäkokousta varten esittää, että Risto Palojoki valitaan yhtymähallituksen varajäseneksi. Yhtymäkokous valitsi 30.9.2025 Risto Palojoen yhtymähallituksen varajäseneksi.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto

a) myöntää Risto Palojoelle eron luottamustehtävistä varavaltuutettuna ja hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunnan jäsenenä,

b) valitsee uuden varsinaisen jäsenen hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokuntaan valtuutettujen tai varavaltuutettujen keskuudesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi 31.5.2029 saakka.

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

Lisäksi kaupunginhallitus

c) myöntää Risto Palojoelle eron luottamustehtävistä Kiinteistö Oy Jermun hallituksen jäsenenä ja Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian hallituksen varajäsenenä,

d) päättää esittää Kiinteistö Oy Jermun ylimääräiselle yhtiökokoukselle, että yhtiökokous valitsee uuden hallituksen jäsenen,

e) päättää esittää Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous valitsee uuden varajäsenen.

Päätös:

Jakelu:

Valitut henkilöt



---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

15

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasvastaavan selvitys 2025

KH 07.09.2026

418/00.01.02.02/2026

Lisätiedot:

hallintojohtaja Hanna Ormio, puh. 040 637 3683  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista (739/2023) säätelee potilaiden sekä sosiaalihuollon ja varhaiskasvatuksen asiakkaiden oikeuksien ja oikeusturvan toteutumista.

Potilasasiavastaava ja sosiaaliasiavastaava neuvovat ja auttavat potilasta tai sosiaalihuollon asiakasta tilanteissa, joissa nämä ovat tyytymättömiä saamaansa sosiaali- tai terveydenhuollon palveluun tai kokevat tulleen palvelussa väärin kohdelluksi. Potilasasiavastaavalta ja sosiaaliasiavastaavalta saa myös tietoa potilaan tai sosiaalihuollon asiakkaan oikeuksista. Potilasasiavastaavan tai sosiaaliasiavastaavan palvelu on maksutonta.

Potilasasiavastaavan ja sosiaaliasiavastaavan on toimittava tehtävässään riippumattomasti ja puolueettomasti. Potilas tai sosiaalihuollon asiakas voi kääntyä potilasasiavastaavan tai sosiaaliasiavastaavan puoleen asioidessaan hyvinvointialueiden järjestämissä sosiaali- ja terveyspalveluissa. HUSilla on oma potilasvastaava.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavat ovat laatineet vuoden 2025 selvityksen asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien ja aseman kehityksestä. Selvitys sisältää tietoa sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyneistä yhteydenotoista sekä havaintoja asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien toteutumisesta. Lain mukaan selvitys on annettava tiedoksi hyvinvointialueen kuntien kunnanhallituksille. Selvitys on esityslistan **liitteenä**.

Kauniaisten kaupungilla selvitys on viety tiedoksi myös vammaisneuvostolle (20.8.2026 § 4) hyödynnettäväksi neuvoston tehtävässä vammaisten henkilöiden oikeuksien, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden sekä hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Selvitys on viety tiedoksi myös vanhusneuvostolle (20.8.2026 § 26) hyödynnettäväksi ikääntyneen väestön palvelujen ja hyvinvoinnin näkökulmasta.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavan selvityksen vuodelta 2025.

Päätös:

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

Liitteet:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavan selvitys  
2025

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

16

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokousaikataulut syksyllä 2027 ja keväällä 2028

KH 07.09.2026

417/00.02.09/2026

**Lisätiedot:**

hallintojohtaja Hanna Ormio, puh. 040 637 3683

hallinnon erityisasiantuntija Jenny Tabermann, puh. 040 677 1430

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Hallintosäännön 113 §:n mukaan toimitella päättää kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitellimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Kaupunginhallituksen kokoukset ehdotetaan pidettäväksi pääsääntöisesti kahden-kolmen viikon välein ottaen huomioon kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston keskinäisen kokousrytmin. Kaupunginhallituksen kokousaikataulussa syksyille 2027 on varattu erillinen kokous toisen osavuositarkastuksen käsittelyyn ja pidempi kokousväli talousarvion ensimmäisen ja toisen käsittelyn välissä. Lisäksi kaupunginhallitukselle ehdotetaan marraskuulle kahdelle peräkkäiselle viikolla kokouksia 1.11. ja 8.11., jotta 1.11. kokouksessa voidaan käsitellä pääasiassa talousarviota ja 8.11. kokouksessa on mahdollista käsitellä muita asioita.

Vuonna 2027 syyslooma on 18.–24.10.2027 (viikko 42). Määräaika veroprosenttien ilmoittamiselle on 17.11.2027.

Vuonna 2028 koulujen talviloma on 21.–27.2.2028 (viikko 8), pääsiäinen 14.–17.4.2028, helatorstai 25.5.2028 ja juhannusaatto 23.6.2028. Nämä lomat ja pyhät on pyritty ottamaan aikatauluehdotuksessa huomioon.

Kaupunginhallituksen kokoukset alkavat maanantaisin pääsääntöisesti klo 18.00 ja kaupunginvaltuuston klo 19.00. Tästä poiketen 7.12. kokous pidetään tiistaina, maanantain ollessa itsenäisyyspäivä 6.12. kellonaika pysyy kuitenkin samana, klo 18.00.

**Liitteenä** on ehdotus kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokousaikatauluiksi syksyllä 2027 ja keväällä 2028.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää

a) hyväksyä syksyn 2027 ja kevään 2028 oman kokousaikataulunsa liitteen mukaisesti ja

---

Kaupunginhallitus

07.09.2026

---

b) esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy kokoustensa ajankohdat liitteen mukaisesti.

Päätös:

Liitteet:

Kokousaikataulut syksyllä 2027 ja keväällä 2028